

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ volja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnih prejemah:	
celo leto K 24—	celo leto K 22—	pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50	na mesec 2—	na mesec 1-90

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 12 vin, za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na plemenata naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ volja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto K 25—	celo leto K 28—	pol leta 13—	pol leta 11—
četrt leta 6-50	četrt leta 5-50	na mesec 2-30	na mesec 2-30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravnistvo: Knaflova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Delovanje škodljivcev tržaskih Slovencev.

Trst z okolico, ta prekrasna, naravno in narodno tako izpostavljena, a za skupno slovanstvo velpomembna točka, že od nekdaj našim klerikalnim brezdomovincem ne da mirnega spanja. Ta čudni kosček slovenske zemlje, kjer danes vlada narodno-politično soglasje v obrambo pravic zatiranega našega ljudstva, dela črni gardi vedno večji apetit in trudi se na vse mogoče načine, da bi to disciplinirano slovensko paro — kar ni že dovolj od italijanskih šovenov — spravili v svoje kremplje.

Do danes se jim to nečedno delo ni posrečilo, zaman je bil ves njihov trud. Trst in okolica sta za narodne izdajalce — trda kost.

Ze za časa Sterkovega škofovanja so hodili v Trst na »ogled« klerikalni emisariji; bil je tam opetovano pokojni dr. Pavlica iz Gorice, dr. Krek iz Ljubljane in razni drugi klerikalni agenti. — Ali klerikalni apostoli razdora in prepira so se vselej z neuspehom trčali v svoje domovine, preklinjajoč to »tržasko politiko«. — Odkrito moramo tu priznati, da klerikalni agenti niso dobili na svojo stran niti takratnih vseskozi narodnih slovenskih duhovnikov in da je bil škof Sterk sovražnik kranjskega razdiralca politike in celo nasprotnik takozvanih kranjskih katoliških shodov.

Po Sterkovi smrti je zasel tržasko-kopersko škofijsko stolico hud nasprotnik Slovencev in Slovanov ploh, dr. Nagl, ki se danes — po tolikih letih bivanja na Primorskem — ne pozna jezika večine svojih vernikov v škofiji. Ta German Mojzesove krvi, je takoj, ko je vzel v roke škofijske vajeti, pričel navijati Slovence in Hrvatom sovražne strune in stopati na prste onim duhovnikom, ki so se mu vsaj dozdevali prece — Slovenci.

Škofu Naglu, ki ima pred Italijani in njih časopisjem grozno velik respekt, že a priori ni ugajala disciplinirana slovenska skupnost v Trstu, in kot dunajski ekspozent je pričel seveda na slovenski strani takoj brati politiko pod znano devizo: *Divide et impera!*

Razdorske in nad slovenskim narodom izdajalske politike škofa Nagla so se takoj oprijeli nekateri štre-

barski mlajši kaplanje, katerim gre pri vsem tem pač za to, da čim preje zavaneirajo, a še bolj zato, da ostanejo v Trstu, da bi jih škof ne premestil kam ven v Istro. — Iz gole sebičnosti, iz koristolovstva torej so vrgli na sramoto načia od sebe značajnost in ljubezen do svojega teptanega naroda in sedaj — seveda podpihovani se od gotovih kranjskih hujskačev — v divji gonji proti lastnemu bratu, pljujejo v nekdanjo svojo skledo in na stranko, katere zvesti pristaši so svoj čas bili. — V tem narodnoizdajalskem delu pa stopajo seveda čisto pred škofa Nagla rekoč: »Glej ti gospod škof, mi smo prišli, delamo po tvoji volji, zato smo pa tudi v Trstu absolutno potrebni. Ako hočeš, da se tvoje želje uresničijo, da bo videl tržaski Slovence razdeljene v več taborov stati pred skupnim njih sovražnikom, moraš imeti nas v svoji neposredni bližini, ker drugače se tvoje sanje ne bodo uresničile. — Umevno je, da zna German Nagl te besede vpostevati in da vselej mišlino in z »četovskim blagoslovom« polaga svojo mogočno roko nad glave teh breznačajnejev.

Da bi jim njih izdajalsko delo slo lažje in manj neovirano izpod rok, so nujno nasvetovali škofu, naj prepove do duhovščine in vere skrajno konzilijanten list »Edinost«, glasilo tržaskih Slovencev, češ da piše proti veri in cerkvi, ker je semetijska pokarala nenarodno početje kaknega »božjega namestnika«. Škof je seveda tej želji kaj radovoljno ustregel in — kakor je znano — s posebnim pastirskim listom prepovedal »Edinost« vsem duhovnikom in vernikom. Srboriti kaplanje so mu v tem umazanem delu pomagali v spovednici in priznici in mu pomagajo z vedno večjim fanatizmom.

Ker jim žito še ni hotelo iti v klasje, so si brezdomovinci ustauovili klerikalni list, ki nosi popolnoma po nedolžnem imenu »Zarja«. Ta ultraklerikalna reva je eden najpoddeljih zakonitih klerikalnih lističev, kolikor jih svet pozna, tako da dela glede blatenja in obrekovanja svojih rodni bratov veliko konkurenco revolverskemu italijansko-iredentističnemu listu »Gazzettino«, katerega izdaja slovenski reneget Werk.

Ustanovili so si tudi par klerikalnih društev, kjer je pa povsod — izvzemši Marijine družbe — komaj toliko članov, da izvolijo odbor, a še ti niso vselej — nolog tega da so pobožni ljudje — njih somišljeniki. Po

teh društvih, ki obstoje večinoma le na papirju, imajo svoje revolucionarne, protiverske in protinarodne »pridige« klerikalni provokaterji iz Ljubljane. V teh luknjah se navadno zbirajo tudi oni hujskači, ki izljevajo svoj strup in zlole v klerikalne predale črne »Zarje«.

Zadnje čase so imeli ti razdora željni »črni bratje« vsak četrtek zbirališe v gostilni »Laudon« ulice Corsia Stadion. — Ali bilo jih je najbrže sram samih sebe, ker so že tretjikrat sestanek odpovedali, češ, da se bodo ti vršili zamaprej v Marijinem domu.

Kdo vse pa so ti »strogo katoliški« možje, somišljeniki »Slovenske Ljudske Stranke«, ki se nabajajo na teh sestankih?

To so gotovo sami pobožnjaki prvega reda, si boš mislil, ki čepo vedno pred velikim ali vsaj malim altarjem te ali one cerkve in pobožno molijo itd. — Kaj se! — Poslušaj! »Predsednik« sestankov je mož, ki se je še lansko leto — kakor mu je tržaska »Edinost« javno očitala — izrazil, da so cerkve za konje in vole, ne pa za ljudi. — Ali danes je ta človek, ker mu tako najboljšje kaže — klerikalec, da bi verjel v boga, tega pač nikdo od njega ne zahteva!

Njegov aditus je človek, ki pošilja in je pošiljal svoje otroke v »Legino Solo« pri Sv. Ivanu. Ker ga je radi tega nezashanega čina »Edinost« posteno ohrtačilo, je postal — klerikalec in celo nekak »svetovalec« ter »imeniten mož« črne družbe. — Na predsednikovi levi strani sedi mogočno — »Hambale«, ki bi bil še pred nekaj leti v svojem prenapetem liberalizmu najraje vse »farje« kar pohrustal. A danes mu »kaže tako« — zato je klerikalec in pristen »katoliški mož«. — Kdo vraga ga poprašuje po tem, če li veruje bolj v boga ali v ludice, ali pa v oba enako!

Na drugem koncu sloni človeče, ki že na prvi pogled kaže, da je kak ubegli lemenatar, ki nikomur ne pogleda v oči, kar je znak — neodkritostnosti.

Na okoli sedi še par njegovih kaplanov, ki v zadnjem času psujejo na vse, kar je narodnega, ki so tako polni klerikalne hudobije, da jim z ničemer ne ustrežeš več. — Ako zagovarjaš vero, kriče: roko proč! ako karas nenarodno delo klerikalnih škodljivcev, te proglašajo za brezverca, ki delaš proti cerkvi!

To so torej tržaski »somišljeni-

ki« Slovenske Ljudske Stranke! Res lepa družba, na katero sta dr. Susteršič in škof Bonaventura lahko ponosna!

Gori omenjeni »somišljeniki« in še par mladičev, ki so od njih popolnoma odvisni, so se zbrali minolo nedeljo v Marijinem domu, kjer so v imenu tržaskega slovenskega ljudstva — o joj! — protestirali, da razni Ferreroveci napadajo »angeljsko čistega« ljubljanskega škofa Jegliča. Škof Jeglič mora biti seveda grozno potolažen, ker so mu izrekli ti »pristni katoliški možje« tudi neomajeno vdanost.

No, vsa ta klerikalna gonja in vse kričanje teh ljudi je prava klerikalna komedija. Vse, kar ti združbarji govore v imenu tržaskega slovenskega ljudstva, je čisto navadna farbarija. — Zato smo pa s tem člankom hoteli javnosti pokazati, kdo so vse ti kričači in kakšno je njih delovanje, o katerem toliko kriče na vse grlo.

Tržasko slovensko ljudstvo je politično toliko zrelo in narodno zavedno, da ve, kam klerikalni pes tačo moli. — Tržaski Slovence se predobro zaveda velike naloge, ki jo ima vršiti v prid naroda svojega na tržaskem ozemlju in se ne bo dal nikdar izvabiti na led klerikalnim zapeljivcem izvzemši morda kdo, ki je od teh ljudi odvisen. — Zato naj le kriče!

Ko bo pa ta klerikalna komedija enkrat nam presedala, bomo te kričače še vse drugače prijeli in te »optiče« imenovali po njih perju in petju! Postavili bomo te »velekatolicane« v vsej njih nagoti na javen sramoto in v narod slovenski naj bo sodil po zasluženi in po njih delih — izdajalce rodu slovenskega ob Adriji!

Šentpeterski shod.

»Politično in gospodarsko društvo za šentpeterski in kolodvorski okraj« je priredilo v četrtek večer društveno zborovanje v prostorih Počivavnikove gostilne na Sv. Petra cesti. Zbralo se je prav lepo število društvnikov in prijateljev društva, da ste bili obe gostilniški sobi zasedeni do zadnjega prostora. Na dnevnem redu je bilo poročilo o delovanju deželnega zbora in o političnem položaju, gotovo stvari, ki morajo v današnjih časih zanimati vsakogar, zlasti pa ljubljanskega davkoplačevalca, kateremu proti neizgibno go-

spodarsko uničenje, ako se ne npre z vseni svojimi silami. Tako je pač za drugimi okraji stopil tudi šentpeterski okraj v vrsto odločilnih branilcev meščanskih koristi.

Shod je otvoril v imenu društvenega vodstva gospod dr. Švigelj, ki je na kratko pozdravil zborovalce in oba poročevalca deželna poslanca dr. Ivana Tavčarja in Josipa Turka ter takoj nato podal besedo

deželnemu poslancu Josipu Turku, ki je živahno pozdravljen, govoril nekako tako - le:

Dragi somišljeniki! Znano vam je, da je glavno načelo naše klerikalne stranke, izstradanje nepokornega naprednega meščanstva. To načelo se je jasno pokazalo v zadnjem deželnozbornem zasedanju, ko so klerikalci pač hoteli vse, kar se je dalo, storiti edinole za kmeta, dočim za meščanstvo niso imeli prav ničesar. Kmetu so obljubljali zlate gradove, za meščanstvo se niso zmenili prav nič, edina njihova želja je bila, da bi izprešali iz meščana zadnjo kapljico krvi. In komu velja to pred vsem? Predvsem obrtniku in trgovcu! Vedno je stala klerikalna stranka na stališču, da je kmet vse, meščan pa nič, da je vsa deželna sredstva uporabljati izključno skoraj le za kmetijske interese, da se mora z najraznovrstnejšimi podporami podpirati le kmeta, meščana pa je treba nasprotno oškodovati, kolikor se le da. In komu ni znano, kako delujejo klerikalci z vseni močmi na to, da bi čimnajbolj oškodovali našo mestno občino, seveda, ker je napredna. Toda vprašam: Kdo pa bo oškodovan, ako se klerikalcem posrečijo vse nakane proti naši mestni občini? Oškodovana ne bo občina kot taka, oškodovani bodo le občinski davkoplačevalci, pred vseni pa naši delavci, obrtniki in trgovci! (Živahno pritrievanje!)

Klerikalna večina v deželnem zboru je odgnala vso podporo, kar jih je dobivalo ljubljansko mesto od dežele. Teh podpor je bilo itak že malo, samo dekliški licej jo je še dobival, in še to so črtali. Znana stvar je tudi, kako so oškodovali mestno občino, ko so preprečili prodajo zemljišča nekdanjega vojaškega oskrbovališča, katero bi bila mestna občina prodala za lepo vsoto 250.000 K, torej skoraj po 72 K kvadratni meter. Našla sta se tedaj dva naša someščana, ki plačujeta gotovo največ davka v Ljubljani (Klicij: »hinav-

LISTEK.

Ko se zbudi narava . . .

Spisal Mirko V. Brezovnik.

V tistih dneh, ko začne kukavica zaljubljeno svojo monotono pesem po sanjajočih gozdovih in lesovih, ko oblači deviška Vesna zemljo v pestrobojen pajčolan, ko zavejuje napol ostri, napol topli vetrovi čez polja in ravni, katera boza ljubeznilno solnce, v tistih dneh se je zbudila narava iz smrtipodobnega žalestnega spanja —

Pohiteji moram takrat na poti mi dobro znani, da govorim z govorečo stvarjočo naravo, da se razvedrim v svojem elementu . . . In koliko lepega, tajinstvenega, čudeznega se najde na poljih, ko oblači pomlad s skrbno roko svojo ljubljensko zemljo, ko jo oskrbava, neguje in okrepčava po mesecih smrti . . .

Cenjeni bralec, potrdi se nekoliko v menoj in giej, kaj bova našla in videla!

Ce odpres napeto popje kateregakoli drevesa, boš našel nekaj, o čemur večina ljudi nima pojma; da je rastlina skrbno in delujoče bitje, katero se na svoj način nič manj ne trudi, kakor druga živeča bitja, katerim pomeni pomlad življenje — srečo . . .

Kaj najdes v odkritem popku?! Pod debeлим zavrtikom, ki omogoči rastlini, da se varuje pred mrazom, se vrsti listič za listom; eden čez drugega položen prekrivajoče malo volneno in toplo vodilnico v katere zelenemu polmraku se skriva najdražja last rastline: vegetativna točka.

Je to mala, bledezelena krogličica, ki ima možnost razviti iz sebe listje. Je torej ono, kar povzroča nadzemsko življenje rastline. Ker deblo, listje in cvetje se razvije iz vegetativne točke in če ima rastlina res možnost se ohraniti, če zamore svojo last varovati, potem se bo to pokazalo v središču njenega življenja — v vegetativni točki.

Ce greš na travnik, kjer so prejšnje leto rastle zvončki ali kimovke in koplješ nekoliko v zemljo, potem zasaciš cvetko pri nje tajnem delu. Kdor ne pozna govorece cvetlice, bo zapazil samo čebulček iz katerega štrli mala, nežna mladika, podobna majoliki; a drugega posebnega ne bo našel. Veščak pa bo storil, kakor je storil velikani Newton, ki se je odkril pred vesoljno naravo, kadar je prišel v zvezdarno. Zapazil bo, da je vršiček mladike, ki ima v sebi vegetativno točko, na poseben način zaščiten od narave. Vzdigniti ga mora in hoče stremljivo življenje, katero ne sme in ne more čakati. Hiteti mora, izrabiti mora kratek čas, dokler mu dovoljuje tople solnčni žarek in mil veter, da se veseli svojega

življenja, a še ono dreves ni dogotovljeno. Ker sicer bi ga listje drevesa zasenčilo liki mrtvaška katafalna rjnha, ki bi mu ne dopustila solnca in bi morala že v razvoju poginiti. Hiteti mora, da se do takrat že ocveti, da se že navzije življenja, ko pokliče pomlad na dan prvo listje drevesa.

Vprašal boš, kako more nežni cvetlični embrijo, ki je tako onemogel in slab, prodrati skozi trdo, včasih zamrznjeno zemljo, ne da bi se pokšodoval! Oni tisoči tajnih sunkov, ki jih povzročijo rast, ga vzdignejo počasi in sigurno; a vendar je ravno pritisk, ki ga izvaja zemlja in katerega mora premagati zanj usodepoln in nevaren. Kaj napravi zvonček v tej dilemi?

Popok, ki je zanj najbolj dragocen, zasuske navzdol in stebelce, ki je dovolj trdno ruva počasi liki statorinski oven navzgor, dokler ne prerije zemlje. Sedaj se obrne popok, ki je bil na ta način zaščiten, proti solncu, ki ga kmalu razvije v lepo, nežno cvetlico. Vidiš isto lahko prav lepo na domači njivi, kjer so zasadiš fižol!

S tem je dokazala rastlina, da tudi ona stremi, da je človeku bližja, kakor bi kedo mislil. Izvedla je kretenje, katerih smoter se ne da utajiti. Znala si je pomagati v stiski s pametno vporabo svojih bornih sredstev.

Ce spoznaš na ta način v rastlini svojega sodruga, potem najdes v dneb, ko se zbudi narava vse lepše, vse spoštljivejše . . .

Dostopen postaneš sreči, ki diha človeku iz toliko življenja, ki ga je ovirala zime škodželjna pest, ovirala seveda, a ne zatrla . . .

Sadni cvet oklepa v sebi skrbi, težave in nade življenja. Samo, ker srečujemo ta čudež na vseh naših potih, zato se ne zmenimo zanj. Tudi ne vemo, kaj se je vse zgodilo, predno stoji jablan v svoji svatovski obleki pred nami. Kako dolgo jo je pripravljala, kako dolgo je stremila naproti velikemu trenutku.

Še predno se razvezeto cveti, pripravljala se je popje za prihodujo pomlad. V najskrivnejšem koticu zori cvet in list eno leto kot mala glavica; vrejnje se tako dolgo, dokler ne zagleda pazni opazovalec nekako v sredini julija one drobne glavice. Obdaja jih čudovito tanko listje in v sredini sedi kal prihodnjega cveta in sadu. In tako zori celo poletje tja do jeseni. In ko je že zdavnaj vrglo strupeno vetrovje zadno listje raz drevo, katero stoji kakor mrtvo sredi polja, deluje v njem nad tisoč vegetativnih točk, ki pripravljajo listje in kras cveta za bodočo pomlad. Še celo v mrazu in v zimskih nočeh ne počiva življenje na drevesu.

Mi ne moremo dočakati pomladi, a ona sedi skrita že dolgo v vsakem drevesu in grmu in ždi bod sne-

gom. Delovanje rastline miruje le par tednov pred božičem. Poznejša zima že najde zopet vsako rastlino pri neumornem, pridnem delu. Srednjeveliko sadno drevo ima 100.000 do 200.000 cvetov in vsak cvet postane v zadnjih dneh pred razvezanjem vsak dan za tridesetino grama težji, v zadnjih desetih dneh se pa podvoji njih teža.

In ko je vse pripravljeno, ko je minilo leto dela izpolnjeno s tisoč finimi oblikotvorbami in s čudežno ljubeznilno in skrbjo za bodočo mladino, obrne cvet svojo nežno glavico naproti solncu dolgo zaželjenemu.

Narava oklenjena v svoj večni in enakomerni tok, poslušna pozavne kraljeve Vesne, vzbudi se in zamaknjeno obrne svoj pomlajeni obraz proti solncu ljubljenemu in ljubečemu . . .

Razstava hrvaških umetnikov v Ljubljani.

(Dalje.)

Izmed Rašičevih risb mi najbolj ugajajo po svoji karakteristiki izborne kolorirane risbe »Pohota«, Mora« in »Greha«, trojica dobro študiranih, značilnih ženskih glav, dočim mi je »Zapeljivost« preveč zabuhla. Prav čedno delo je risba »Branko«, deček sedeč v stolu, samo truhlu mu je

ca), ki sta protestirala proti tej prodaji. Gotovo nista imela pri tem pred očmi koristi ljubljanskega meščanstva, pač pa sta imela v rokah meč, ki sta ga nastavila na prsi ljubljanskemu delavstvu in obrtništvu, saj sta s svojim protestom oškodovala svoje sosesčane gotovo za najmanj 100.000 K.

In kaj bodo dosegli s tem svojim delovanjem proti mestni občini? Nič drugega, kakor da bo mestna občina prisiljena na drug način priti do večjih dohodkov, in to se ne bo moglo zgoditi drugače, kakor s povišanjem občinskih doklad. Ljubljansko meščanstvo se bo za to dobroto moralo zahvaljevati edinoletnim gospodom, ki so uvedli to strahovladno pri nas. (Klicite: »Saj je Stefe velik davkoplačevalec!«) Če bi količkaj trezno mislili ti ljudje, bi jih moralo zaboleti srce, ko vidijo, kako udarci so to za ljubljansko meščanstvo, predvsem pa delavstvo in obrtništvu! (»Saj nimajo srca!«)

V deželni zboru je kar mrgolelo raznih zakonov in zakonskih načrtov, mislili so klerikalci, da lahko delajo s postavami, kakor branje na trgu z zajci in kokošmi, a vsi ti zakoni so naprjeni proti meščanstvu. Leta in leta so hrepeneli po novem lovskega zakonu, in sedaj, ko so ga sprejeli, menda sami z referentno vred ne vedo, kaj naj pravzaprav naredi z njim, kajti zakon bo v škodo kmetu in meščanu. Napravili so nato nov cestni zakon, ki je naravnost vnebovpijoča krivica za ljubljanske davkoplačevalce. Kako naj pride ljubljanski meščan do tega, da bo trpel za ceste, ki naj služijo edino kmetu v to, da bo lažje dovažal svoje pridelke v mesto in jih tu drago prodajal v svoj lastni dobiček. (»Za naš denar!«) Napravili so tudi nov občinski volilni red za Ljubljano, s katerim hočejo naravnost oropati napredno meščanstvo njegovih političnih pravic. Pravice krasti si pa ne bo pustil nihče, najmanj pa smo smeli to trpeti mi napredni poslanci, in tako je prišlo v deželni zboru do obstrukcije (»Prav ste imeli!«), ki so jo klerikalci v svojem časopisu pograbil z neko posebno slastjo in nam jo očitali.

Mi napredni poslanci smo prišli v deželni zbor z najboljšim namenom, da hočemo delati, da hočemo vse, kar je mogoče, storiti za svoje volilce. Ker pa so klerikalci pokazali takoj, da hočejo meščanstvo oropati vseh pravic, smo morali poseči po obstrukciji. Obstrukcija je bila tu gotovo popolnoma na mestu. Če je bila dovoljena klerikalnem na Dunaju, zakaj ne bi bila dovoljena nam, da branimo z njo pravice svojih volilcev? Ena je pravica za vse! (»Tako je!«). Zato se tudi jaz nisem bal stopiti v vrsto tistih, ki so obstruirali, in prav jaz sem bil tisti, ki ga je zato najbolj križalo klerikalno časopisje. Imel sem pa pri tem zavest, da sem storil le svojo dolžnost, da se potegnem za pravice svojih volilcev! (Živahno odobravanje!) In to bom storil vselej, kadar bodo to zahtevale koristi mojih volilcev! (»Tako je!«)

Res pa je silno žalostno, da je pri celi stvari deželni glavar sam igral ulogo biriča, zmotil se je celo tako daleč, da je mene pograbil. Imel pa sem jaz toliko časti in samozatevanja v sebi, da ni dobil tistega, kar je v resnici zaslužil. V drugo se ni več upal nastopiti tako, se je pač zavečal, da je delal krivico. Ostanu pa eno: kršil je zakon, in tega mu ne bomo odpustili nikdar! (»Tako je!«)

Po vsem tem, kar počenjajo klerikalci v deželni gospodarstvu, se

ni čuditi, da so naše deželne finančne v silno slabem stanju. Valje toma pa se držejo ti ljudje očitati mestni občini ljubljanski slabo gospodarstvo! (»Saj je Boltata Pepe finančni minister!«) Obetali so kmetu vse, kar je le pozelel, ceste, vodovode in druge stvari, in zato je treba denarja, veliko denarja. Ali odkod naj ga vzamejo! Plačajo naj seveda mesta, pred vsemi pa Ljubljana. Se naši potomci bodo preklinjali ljudi, ki s takim bičem udrihajo po našem meščanstvu. Ali prišel bo tudi zanje dan plačila! Nobena smerka ne zraste tako visoko, da bi je ne bilo mogoče posekati, prišel bo tudi čas, ko bo tisti bič, ki ga sedaj vihte nad naprednim meščanstvom, padel po njihovem lastnem hrbtu. Res žalostno pa je to, da jim pri vsem tem e. kr. vlada še daje potuho, namesto da bi napravila konec takemu ravnanju.

Končno zagotavljam vse, tudi tiste, ki me blatijo po svojem časopisu, da ostanem vzlic vsemu temu tisti, kakor sem bil, naj ne mislijo tisti, ki sede okrog klerikalnega časopisa, da bodo s svojim blatenjem ustrahovali tisto meščanstvo, ki noče z njimi trobiti v isti rog! Odločno hočemo vedno in vselej nastopiti za koristi in pravice našega meščanstva in s tem napraviti konec klerikalni strahovladni!

Živahno odobravanje je sledilo govornikovim besedam. (Konec prihodajšč.)

Jugoslovansko vprašanje silni na dan.

Ze davno ni bil slovanski jug tako aktualen kakor danes.

Trije veliki potresi so razmajali njegova tla: mladoturska revolucija, aneksija Bosne in Hercegovine in končno zagrebški »veleizdajniški« proces.

Mladoturska revolucija je vzbudila razne nade v sredi balkanskih Slovanov in je dala v marsikaterem oziru drugo smer njihovi politiki; aneksija Bosne in Hercegovine je povzročila silno razburjenje Jugoslovanov na avstro-ogrski meji, zagrebški proces pa je osredotočil nase pozornost vsega jugoslovanstva.

Tla so razorana izredno globoko in vsepovsodi se pojavlja življenje, ki ne čaka, kaj bi rekli razni birokrati, marveč s polno roko seje seme, iz katerega bo vzkliklo, še preden se bo kdo nadejal, bogato klasje...

Jugoslovansko vprašanje trka na vrata ječe, v katero so ga zaklenili lekavi avstrijski državniki. Zabarikadirali so je z dualizmom in z raznimi drugimi varnostnimi odredbami.

Toda vse to ne pomaga ničesar. Jugoslovani dvigajo vedno smeje svoje glave, zbirajo se v bojne vrste ter rušijo stare predsodke verskih nasprotstev gradeč mostove sloge, medsebojnega zaupanja in edinstva. V tem znamenju zmaguje slovanski jug!

Da se o tem prepričamo, je treba, da stopimo v samo reko in ne opazujemo samo tega, kar se dograja v parlamentih, ki so kolikortoliko samo zalivi te reke.

Kako lepo so si svoječasno vse uredili Nemci, ko so ustvarili dualizem!

Na severu naj bodo za stražo Poljaki, na jugu pa Hrvati. V plačilo za to dobe Poljaki v oblast Maloruse kot narod po dualizmu posvečen smrti, Hrvati pa Srbe.

Te danajke dabile bi naj tako Poljake kakor Hrvate tako osamilo in zaposilo, da bi ne posvečali nobene pozornosti dogodkom, ki bi se doigravali okoli njih.

Poljaki so ostali svesti tej svoji vlogi, vsaj oni, ki prihajajo na Dunaj, kako pa narod misli v tem oziru, to pa je drugo vprašanje. Dejstvo pa je, da se z Dunaja še vedno neti medsebojna mržnja med Poljaki in Malorusi.

Toda v Hrvatih se je dunajska gospoda prevarila: Hrvatje so se pobratili s Srbi. Za to tudi trpe.

Brzobjavne prošnje prvih politikov na kabinetno pisarno vladarjevo, naj se na Hrvaškem zopet uvede ustavne razmere, se vračajo nazaj s pripombo, da se ne sprejmo...

Hrvati so krivi, da se je dunajska gospoda tako grdo blamirala z »veleizdajniškim« procesom. Zaradi tega jih je treba kaznovati, a tudi zategadelj, ker si držejo imeti celo svojo voljo in svoje želje.

Hrvati so postali element, ki ni več vreden zaupanja.

Napredno in demokratsko gibanje na Hrvaškem, ki se vedno bolj širi med narodom, grazi prekrizati na slovanskem jugu računse s katoličanstvom, ki je bil preje glavni faktor pri rešitvi jugoslovanskega vprašanja.

Ko so na Dunaju vzkliknili: »Ustavimo trilateralizem« so brez dvoma mislili na neko klerikalno jugoslovansko tvorbo.

Toda razne okolnosti kažejo na to, da postaja jugoslovansko vprašanje vedno bolj grozeče.

Danes se ima gopoda na Dunaju pogum, da vrača brzobjavke Hrvat-skih politikov s pripombo »se ne sprejme«. A morda bo že v najbližji bodočnosti nastopil čas, da bo Dunaj primoran pozvati brzobjavno k sebi jugoslovanske politike, da se z njimi posvetuje o pereči ureditvi jugoslovanskega vprašanja. Ta čas se že bliža!

Bismarck je rekel, da vodi pot Rusije v Carigrad preko Dunaja. Scotus Viator kliče: »Skrajni čas je, da da Avstrija severnim Slovanom popolno samopravo, in sicer preje, nego da Rusija svojim narodom avtonomijo.«

Toda v danih razmerah Rusija ne kaže nobene volje, da bi dala Poljakom avtonomijo. Ta pot je torej Rusiji po njeni lastni krivdi zaprta. S te strani torej Dunaju ne grozi nevarnost!

Zato pa proti Avstriji tem večja opasnost na strani, ki je za državo naravnost Ahilova peta, — na jugovzhodu.

Danes je Rusija gospodar polovice Balkana, dasi ni niti eden njenih vojakov stopil na balkansko zemljo.

Črna gora, Srbija in Bolgarska stoje sedaj pod direktnim vplivom Rusije.

A kaj to znači v času, ko vsi balkanski narodi po aneksiji Bosne živo čutijo na sebi ostrino nemškega »Dranga nach Osten«, v dobi, ko nima Avstrija trgovske pogodbe z niti eno sosedno državo balkansko, to bo jasno pokazala najbližja bodočnost.

Resnost in mednarodni pomen jugoslovanskega vprašanja narašča vedno bolj in bolj in vsa znamenja kažejo na to, da bo Avstro-Ogrska morala končno vendarle ugrizniti v to zanjno kislno jabolko ter pristopiti, pokoreč se notranji potrebi in zunanjemu pritisku, k rešitvi perečega jugoslovanskega problema.

Lid. N.

Davčni uradniki in finančno ravnanje v Ljubljani.

(Dopis iz uradniških krogov.)

Z nekim čudnim občutkom zro davčni uradniki na Kranjskem na početje finančnega ravnanjstva v Ljubljani in ne brez vzrokov.

Prisiljeni smo, da posvetimo s tem dopisom nekoliko v gnezdo, v katerem se vali usoda uradnikov in njihovih družin ter javno pokažemo, da riba pri glavi smrdi. Ne gledamo pri tem morebiti na narodno, niti na politično prepričanje vodilnih mož; namen naših vrst je le, varovati stanovske interese davčnega uradništva, ki stoka pod trdo palico personalnega referenta A v i a n a.

Po njegovih dejanjih sodeč, smatra ta mož davčno uradništvo za nekaj inferijornega, za nižjo kasto, s katero sme početi kakor koli mu drago. Ze »Slovenec« se je svoj čas oglašil z zahtevo, da se odstrani personalnega referenta in nastavi pravilnejšega, ki pozna razmere in položaj podložnega uradništva. Dosejel smo molčali, zanašajoč se, da bo nova metla v osebi ravnatelja Klimenta drugače pomelala kot do sedaj, a naše nade so bile kratke.

Imenovanja se zavlačujejo od meseca do meseca; razpisana mesta se ne zasedejo pol leta ali pa še dlje ne. Kadar se gre pa za imenovanje kakšnega finančnega svetnika ali tajnika, se ne šteti toliko za avstrijski famozni interkalare in prav trdno smo prepričani, da Avian ne bo čakal prihodnje leto, ko se ustanovi baje še eno nadsvetniško mesto, pol leta ali še dlje. Po mnenju »višjih glav« čaka davčni asistent ali oficijal z obilo družino lažje na avanzna nego kak finančni svetnik.

No, kadar se srečno izvalje imenovanja, takrat triumfuje personalni referent, saj je učinil, da imenovani uradnik nima dolgo vrsto let prav ničesar od svojega avanzmaja. Iz enega kota Kranjske v drug kot prestavlja uradnike z družinami vred, prav kakor bi referent imel kakšno provizijo od špediterjev, ki derejo in gulijo ubogega reveža, da je joj.

Ali se morda vrše premeščanja zaradi tega, da ne trpi urad ali pa da se mora uradnik zadolžiti? Nobeno ni zdravo, še manj pa potrebno. Poglejmo le justično upravo, kako postopa pri imenovanju manipula-cijskih uradnikov. Če je le mogoče, pusti jih na mestu in jim ne napravljaja nepotrebnih stroškov, ker gleda na to, da poznajo uradniki razmere svojega okraja. Menimo, da bi finančna uprava lahko prav tako postopala in to v svojem lastnem interesu; logično je vendar da dlje časa v kraju službujoči uradnik pozna razmere v svojem področju temeljiteje, kot novi uradnik, in stranke poznajo njega.

Kaj pa koristi premeščanje uradniku? Tu mislimo na one, ki so sicer avanzirali, pa bi vendar raje ostali na dosedanem kraju, kot si naprtli nepotrebne izdatke. Odkar so se odpravile prejšnje titulare uradov in uradnikov, zastopalo je finančno ministrstvo mnenje, da ni neobhodno potrebno, da bi načeloval uradu ravno uradnik VIII. ali IX. razreda, marveč vodi lahko urad-tič uradnik X. ali XI. razreda, da ima le potrebne zmožnosti za to. Navedeno mnenje ministrstva je neka-

ko olajšalo delovanje ravnateljstvom v prid uradništva, če imajo srce in smisel za to. Če je za vodilnim krogom na tem, da morajo biti načelniki uradov res v višjih plačilnih razredih, potem naj vendar zasede razpisana oziroma izpraznjena mesta, da ne bo, kakor povzamedo v »Laibacherici«, toliko nezasedenih mest brez nadomestnikov, posebno proti koncu leta, ko se sklepajo računi in glavne knjige ter se zahtevajo mnogobrojni izkazi pod globo »unter persönlicher Verantwortung«. Gospoda, mi imamo samo dve roki in čudežev ne znamo delati.

Pa še nekaj! Pred tedni je zboroval na Dunaju shod državnih uradnikov, kjer se je tožilo o draginji živila in o gmotnih razmerah. Kar se je tam govorilo in tožilo, to podpisemo tudi na Kranjskem z obema rokama, saj vemo vsi, kako rapidno rase draginja in cena živilom. Pri nas pa pride finančno ravnanje, ki je poklicano tudi v to, da varuje uradnike nepotrebnih stroškov, pa prestavlja uradnike za prazen nič kot figure na sahu.

Če ima centralna vlada posebej pa še finančno ministrstvo vzame naj brezovo metlo ter naj temeljito pomete s tem nepremišljenim prestavljanjem na Kranjskem in hvaležni bomo do za to potrebno uslugo.

Kaj pomaga uradniku, če dobi pri povišanju letnih 200—300 K več plače, pa se mora vsled selitve zadolžiti za 400—600 ali pa še več kron. Za koliko let je zopet »udarjena«, da poplača svoj dolg? In vrhu tega vidimo, da v Ljubljani, Novem mestu, Kranju, torej v krajih s srednjimi šolami, službujejo samci, kolegi njihovi s šolagodnimi otroci morajo pa službovati po krajih, kjer so samo ljudske šole in še te morebiti ne na posebni stopnji.

To je očetovska skrb? Ironija. Ljudem, ki vlečejo remuneracije do 800 K, ni mar za dobrobit svojih podložnikov.

Mi za sedaj samo apeliramo na predsednika finančnega ravnateljstva barona Schwarzja in na dvornega svetnika Klimenta, da ustavita paševanje svetnika Aviana, drugače bomo z elektriko posvetili bolj globoko v tisto — gnezdo.

Če pa vse nič ne pomaga, bomo se poslužili tistega, kakor železniško in pošto osobje, namreč — pasivne resistence. A rivederci signor Avian!

Glas iz Zagorja ob Savi.

Sedaj se vršijo volitve za okrajno bolniško blagajno v Litiji. Delodajalci so že volili v nedeljo, dne 28. novembra volijo delojemalci v Litiji 12. in prihodnjo nedeljo, dne 5. decembra volijo delojemalci v Zagorju 40 delegatov. Tu bode padla odločitev. Boj proti sedanjemu sistemu je hud in vstrajen, kakor še ni bil nikdar poprej. Pozno sicer, a vendar enkrat vzbudila se je tudi pri nas samozavest delavcev, kateri so se naveličali Čobalovega paševanja. Je že zlodej, če pišče več ve, nego koklja. Čobal vedno poudarja, da mu ni nič za načelništvu, na drugi strani pa dela na vse kriplje, da obdrži žezlo v rokah. Zastopniki delojemalcev so bili že dvakrat pri Čobalu, ter so ga prosili, naj jim pokaže volilni imenik, a Čobal — začetnik vseh delavcev — se brani, pokazati volilni imenik, češ, da to ni nikjer predpisano. Zakaj skriva Čobal tako trdovratno

nalo preveč napihljen. Pozornost zaslužijo kolorirane krajine »Ulica v Dubrovniku« in »Hiše za Ljubljano« s svojimi zelo prijetnimi barvanji. Perorisba »Križev pot v Begunjah, je perspektivno nekoliko zarisana. Fantastična karikatura 135: »Samomorilna bolest« — človek, ki se je že skoro vsega sam svedel in se pri tem od samih skrbi še za lastno glavo praska — je originalna, dasi malo nejasna risba. — Vohče je Rašica spreten risar, ki mu je dana krepka, jasna karakteristika. Zato ne morem prav umeti, kako se mu je mogel tako slabo sponesti portret 120, ki niti kot študija nima prav nobene umetniške kvalitete. Boljši je portret 151: »Starka«, ki pa ni enotno slikan. — Med njegovimi dekorativnimi slikami — s tem prehajamo na oljnate slike — zelo ugaja »Cipreski gaj«, a la Böcklin, ki je res poln tihe, mirne štimunge. »Hram sramote«, a la Böcklin — prav čedna stvar, in pa izborna, kakor s črnim voskom na štklo izvedena oljnata slika »Pinijske sornaraku«, na katerih so linije obrisov izpeljane v zelo mehki, prijetni valuti; končno »Bela stena«, katero je gledati zgolj raz stališča, kako se ubirajo barve in kako se medseboj mehko ubirajo obrisne črte, pri kateri pa se ni ozirati na to, kakšna je tista pečina inče. »Junakov grob« mi je nekoliko prekričav, kar se

neba tiče, terensko ozadje pa je zanimarjeno. Med krajinskimi slikami s kopnega se mi zdita najboljši »Pot navkreber« in pa »Motiv iz ljubljanskega barja«, ki kažeta obe v istini prav dobre slikarske kvalitete. Prav mnogo štimunge in zelo mehke barve ima »Sv. Stefan na Reki«, ravnotako tudi očitno pod vplivom naših slovenskih slikarjev nastala štimunga »V maju«, na kateri je krajina izborna naslikana, katero pa kazi zarisani bajzozo tam pod tistim hladnim drevesom. Čedni sta v svojih prikupnomehkkih barvah »Cerkev v Lescah« in »Pogled na Bled«, ki, kakor se marsikatera druga krajina, kažeta plodomodne slovenske uplive. Prav dobra je sicer nekam suha 143 »Iz Hercegovine« in 93 »Vas v Hercegovini«. 144 »Dubrovnik z visočine« je brzčas dobro zadet, neprijetno pa nčinkuje, ker nima enotne tehnike: gorska brda so namreč slikana s kratkimi, zelo nemirnimi, ozkimi, pikčastimi potezami, morje pa je slikano v široki, mirni maniri. Ko bi bila slika izvršena na enoten način, bi nčinkovala vse krepkeje in učinkovala bi ubrano. V nekaterih parti-jah prav čedna je »Pogled na Grški zaliv vsomraku«, ki ima prijetne barve in dokaj štimunge, pa precej slabo perspektivo, pogrešek, katerega srecamo pri Rašičevih oljih zdaj še precejkrat. (Cf. št. 94, 99, 105, 115, 119, 120, 122, 124, 126, 140, 145). Poleg

teh krajinskih slik je razstavil Rašica še celo vrsto marin, to je podob, katerim je snov zajeta iz pomorskega ali primorskega življenja. Tu vidimo primorske krajine, pečine v morju, peneče se valove (94, 123, 125, 128), med drugimi premirano veliko sliko »Mrtvo morje« (Lokrum v Dalmaciji), nadalje serijo manjših, živopisanih, kričeebarvanih podob, na katerih je v maniri skrajnega plein-airizma videti, kako po morju in po ladjah plešejo žgoči solnčni žarki itd. Reči pa treba, da se le malokatera teh poslednjih slik (ladje) odlikuje po jasnosti, izvečine je aranžma ali zračna perspektiva ali pa globinska perspektiva barveni efektnosti na ljubo zanemarjena (cf. 96, 99, 197). Prav čedna je 121 »Baraka pivnica« z v solncu se blestečim belim jadrom in prozorno morskogladino in pa 113.

Končno smo preromali ves Rašičin oddelek. Treba malo postati, da si oddahnemo. Odslej bo šlo laglje in hitreje, to nam kaže pogled v ostale oddelke, kajti v njih ni več toliko drobarnij, temveč nas čakajo skoro zgolj večja platna, same večje, obsežnejše oljnate slike. Da pa se jih bomo mogli z mirom doobra naučiti, si preje še polščemo vse po raznih kotih razstavljene skulpture, kiparska dela. Poslavljajočim se od mladega Rašice, nam treba, da rečemo, da je vprav spoštljivo njegovo

znanje in da je razstavil marsikaj, kar zaslužuje neoporečno priznavanje, in da se iz vsega njegovega dela kaže resno stremljenje po najvišjih ciljih umetnosti.

Od dalmatinskih hrv. kiparjev se jih te razstave udeležuje petero: Dešković (10), Duković (1), Meštrović (11), Rendić (1) in Rosandić (5). Številke v oklepajih pomenijo, koliko del je vsak vpisal.

Kipar Branislav Dešković iz Spljeta, je animalist, to je, bavi se v prvi vrsti z vpodabljanjem živalskega telesa. In v tej stroki je resnično velik mojster. Dočim gre drugim vpodabljalcem živalskih teles v prvi vrsti za to, da kolikor mogoče verno izrazijo zunanjo podobo, figuro dotične živali, kakršna se očesu kaže, kadar žival miruje, dočim torej ti umetniki svojo žival nekako mrtvo portretirajo, jo Dešković upodobi takšno, kakršna se nam pokaže v hipu krepkega telesnega gibanja: konja upodobi, kako z drzno eleganco meče svoje prožne ude, ali kako se z vsjo silo upira ob trda tla, da bi težko, težko breme potegnil naprej za sabo, psa zasaci v podobo prav tisti hip, ko se je sesedel na prašna tla in se s tacu praska za učesom, oca, ko je ravno sprožil zadnogo do gobca, da si z zobmi olajša srbečico itd. Ta način vpodabljanja živali je vsekakor dosti težavnejši,

ker kiparju njegov model ne miruje dalj časa v isti pozi, marveč vstraja v njej samo kratek hip. Zato je mišičevje le tisti kratek hip tako in tako napeto in kaže take in take linije in forme, prihodnji hip bode vsled pregiba vsa njegova trenutna podoba povsem drugačna. Ima pa ta način vpodabljanja to veliko prednost, da je živalsko telo, vpodobljeno sredi svojega gibanja vse polno življenja, da je v njem vse v gibanju, da so linije napete, kakor da jedva čakajo, da jim pride trenotek, ko se sprožijo zopet v drugo obliko. — Dešković je obdarjen z bistrim, ostroopazujočim očesom in dobrim modelnim spominom, kar je nujno potrebno za kiparja njegove vrste. ki je navezan na nestanovitni model. Dan pa mu je tudi izredno fin čut za lepoto linije in dana mu je končno lahkotna, fina in zelo elegantna tehnika. — Najlepša njegovih živalskih podob je precej velik kip »Pod bremenom«: dvoje zdelanih konj se trudi, da bi z naporom vseh svojih sil navkreber potegnili silno težko breme. Noge se jima zastavljajo in upirajo v tla, da so mišice kar hlebčaste in kite napete, da bi malone popokale. Zadržaja se jima je od hudega upora pobesila, eden je ves upehan pod težo komata povestil tudi glavo, da bi napel skrajne svoje moči, drugi pa je ponosito povzdignil svojo glavo. — Zdaj pa se vstopite zadaj za ta dva

volilni imenik? Čobalova glavna opora pri bolniški blagajni so steklarji kateri imajo res koristi od okrajne bolniške blagajne, kajti če bi ne imeli koristi od nje, ustanovili bi si že bili lastno bolniško blagajno. Kdor pa ni Čobalove stranke, za nje ga je dobro, da vedno lepo zdrav ostane, kajti če je res bolan, in pri- ne le nos skozi vrata, takoj izgubi polniško podporo, kakor se je ravno v dveh slučajih pripetilo. Eden zavo- rovanec je dobil odlok od okrajne bolniške blagajne, s katerim se mu je podpora odklonila. Ta odlok je monsturno uradnega dopisa. Ni- ma nobene številk, ne pove, kdo da je podporo odklonil, in seve tudi ne da nobene pravice do daljne pritož- be, podpisal je odlok neki Drčar, ka- teri ni niti zapriseženi pisar. Le po domače, gospod Čobal, kar vi napra- vite je vse bilo dobro, a danes opa- zuje vaše delovanje sto in sto očeš.

Vsem članom okrajne bolniške blagajne, katerim je mar njih korist, se priporoča, da volijo dne 5. decem- bra soglasno tiste delegate, katere jim bode priporočal za to sestavljeni odbor.

Politični položaj.

Seja posl. zbornice.

Dunaj, 26. novembra. V da- našnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o nujnih pred- logih. Govorili so posl. Malik, nem. radikalec Stransky, Marekhl, Dober- nig itd. Pečali so se večinoma s slo- venskim narodnostnim razmeram in so skušali ovreči trditve slovan- skih govornikov, ki so slikali večeraj trpljenje slovenskih manjšin na Ko- roškem in Štajerskem. Slednjic je staval posl. Stölzel kompromisni predlog, naj se izvoli odsek 52 čla- nov z nalogo, naj se posvetuje o vseh načrtih in predlogih, ki se tiče- jo narodnostnih razmer, in naj te- kom treh mesecev o tem poroča. Posl. Glombinski je izjavil, da bo Poljski klub glasoval za ta predlog. Posa- menjši predlagatelj so v svojih skle- pnih besedah umaknili svoje posa- menzne predloge, nato se je priznala predlogu posl. Stölzla nujnost. Predlog je bil slednjic tudi v meri- tornem oziru sprejet.

Proračunski provizorij.

Dunaj, 26. novembra. Vlado skrbi, kako bo z glasovanjem o proračunskem provizoriju v proračun- skem odseku. Odsek ima poleg pred- sednika, ki ne glasuje, še 51 članov; od teh jih je 24 v opoziciji, 27 pa — vstevši 2 člana Stajpinskih skupine — v vladni večini. Če Poljski klub ne bo oficijelno sklenil glasovati za proračunski provizorij, bota oba čla- na Poljske ljudske stranke lahko gla- sovala proti njemu, kar bi bilo za vlado seveda zelo kritično.

Delegacije.

Budimpešta, 26. nov. Tu se je z vsoto gotovostjo, da letos delega- cije ne bodo zborovale, to pa zaradi sedanjega parlamentarnega položaja.

Kriza na Ogrskem.

Avidijence.

Budimpešta, 26. nov. Grof Tisza je povabiljen k vladarju v avdi- encio. Tisza bo cesarju priporočal, naj poveri sedanjemu kabinetu z rešitvijo krize in zaprosena sredstva da na razpolago, v kolikor je to nujno po- trebno. Razen Tisze ni dobil doslej noben ogrski politik povabila k vladarju.

Konja in pogledite, kako lepo potekata sponorni črti konjskih grebenov, kako sili ena v višino, kako se preva- ljuje druga. Istotako ubrane so črte obeh trupel, če si ju ogledamo od strani. In koliko gibanja, koliko živ- ljenja je v teh drhtečih telesih, ko- liko izraza v konjskih obličjih! — Res diven pogled. Slično bi se dalo povedati o ostalih njegovih živalskih skupinah. Užitek je resnično izreden.

Dasi pa je tehnika inča izborna, Deškovičevi živalski kipi niso brez anatomskih pogrškov, kar pa je lahko umeti, če se spomnimo, kako ustanovitveni so njegovi modeli. Tako n. pr. sta ta dva izdelana konja pre- trebušasta. Suha sta tako, da se jima vidijo rebra, trebuha pa imasta tak- sna, kakor bi bila . . . »Osel« se mi zdi presibek, da človek na prvi hip misli, da gleda sloko srno. 25 »Moj konj« je slabo modeliran, nekako ta- ko, kakor tisti konji, ki jih izvoščeki nosijo za obeske pri uri. Vobče pa, kakor rečeno — nekaj izbornega, ne- navadnega. — Deškovič pa ni samo animalist, temu tudi zelo spreten vpadbljalec človeške telesa. Tista velika sila karakteristike, ki oživlja njegove živali, oživlja tudi njegove človeške kipe. To se vidi na karika- turi, blizajoči se je humoristično raz- posajeni soli »Azijatski turek« in na obeh njegovih portretnih kistih. Lahkotna tehnika in izborni karak- ter. Od Deškoviča smemo pričako- vati še lepih presenečenj.

(Dalje prihodnjic.)

Belgija.

Bruselj, 26. nov. Zbornica je sprejela zakonski načrt o reformi armade, vsled katerega se znižuje službena doba infanterije na 15 me- secev in kavalrije na 2 leti. Zakon pa stopi v veljavo šele 2 leti po sank- ciji.

Maroko.

Madrid, 26. nov. Španci so zopet začeli z operacijami pri Melili. Španske čete so odšle z živčevem za tri dni, da zasedejo neko važno postoj- janko.

Trgovska in obrtniška zbor- nica.

Ljubljana, 26. nov.

Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko je imela danes popoldne ob 5. v veliki dvorani ljubljanske rotov- za pod predsedstvom zborničnega predsednika Lenarčiča svojo sejo. Kot zastopnik vlade je bil navzoč vladni svetnik Kulavics; overovate- ljema zapisnika je predsednik ime- noval zborn. svetn. Schreya in Zor- ca. Nato se je odobril zapisnik zadnje seje.

Naznanila predsedstva.

Predsednik Lenarčič naznanja med drugim, da prihajajo opetovano pritožbe o popačenih telegramih; vzrok tiči v tem, da se telegrami ne sprejemajo po znamenjih, temveč po posluhu. Zbornica bo intervenirala, da se ta razvada, ki izvira iz komodi- tete, odpravi.

Proračun.

Zbornični tajnik dr. Murnik je poročal o proračunu za l. 1910.

Vsa potrebščina za l. 1910. znaša 58.716 K, za 1208 K manj nego za l. 1909. Med posameznimi postavka- mi so: za zavod za pospeševanje obrta na Kranjskem 2000 K, za dvo- razredno slovensko trgovsko šolo v Ljubljani 1000 K, za obrtne nadalje- valne šole 3100 K, za ustanove učen- cem in učenkam e. kr. umetno-obrt- ne strokovne šole v Ljubljani 1800 K, za e. kr. umetno-obrtno strokovno šolo v Ljubljani 500 K, za ustanovo enemu slušatelju eksportne akade- mije na Dunaju 400 K, za podpore učencem na obrtnih šolah izven Kranjske 500 K, za kmet. kemično preizkuševal. v Ljubljani 500 K, za razne izdatke (med temi večinoma za enkratne subvencije) 3000 K, osta- le postavke zadevajo zbornično upra- vo, jubilejne ustanove za onemogle trgovce in obrtnike, razne manjše redne podpore i. dr. V pokritje po- trebščine naj služi poleg letošnjega blagajničnega ostanka zbornična do- klada v sedenjanji izmeri 5 % na pri- zadete državne davke.

O proračunu se je razvila daljša debata, v kateri je predvsem kritizir- al zborn. svetn. Rohrmann, da se je v seji združenih odsekov črtala na predlog gg. Kregarja in Pammerja običajna letna subvencija 2000 K za ustanovitev slovenske višje trgovske šole v Ljubljani. Govornik se je sicer v odseku z odločnostjo zavzel za to subvencijo, toda ostal je z enim gla- som v manjšini. Vkljub temu stoji še sedaj na tem stališču, da mora ta postavka ostati, kajti vsak Slovenec mora videti, da je treba višje trgo- vske izobrazbe, ker sicer Slovenci ne bodo mogli konkurirati z drugimi narodi. Kar je bilo že sedem let, mo- ra biti tudi odslej. Bil bi škandal, če bi se letos odtegnila podpora prepo- trebni trgovski šoli. Govornik pred- laga, da se dovoli tudi za l. 1910 slo- venski višji trg. šoli v Ljubljani običajna letna subvencija 2000 K in za- hteva, da se o predlogu glasuje po- imensko. Pri glasovanju predlog propade; glasovali so zanj samo narodno napredni člani, ki so bili za 2 glaso- va v manjšini.

Zborn. svetn. Pammer želi, da se glasuje najprej o tem dodatnem pred- logu, potem šele o proračunu, kajti, če se zopet upostavi 2000 K za višjo trg. šolo v Ljubljani, bo glasoval pro- ti proračunu sploh. Zborn. svetn. Kregar je tudi proti predlogu. Vzro- ke bo povedal pozneje. Za sedaj le konstatira, da ni proti predlogu iz principijelnih ozirov.

Za predlog so pa glasovali samo narodno-napredni člani zbor- nice gg. Lenarčič, Fürsager, Rohr- mann, Schrey, Urbanc, Mejač, Rako- vec, Majdič in Knez, proti subvenci- ji za slovensko trg. šolo so pa bili se- veda Nemci Pammer, Samassa, Gas- ner in dr. Ambrositseh ter obenem z njimi klerikalec Kregar, Hafner, Vel- kavrh, Ložar, Glohenvnik, Pavšler in Zore. Ker so narodno-napredni člani bili v manjšini, je predlog proti zdru- ženim klerikalno-nemškim glasovom propadel.

Obrtna razstava.

Zborn. svetn. Kregar predlaga, naj se zbornica izreče za to, da se v Ljubljani v najkrajšem času priredi južnoavstrijska ali pa vsaj kranjska obrtna razstava. Sestavi naj se komi- sija, ki bo vodila pripravljalska dela. Za stroške naj se votira 2000 K, ki so na razpolago, ker se je črtala sub-

vencija višji trg. šoli; porabi naj se 500 K za takojšnjo pripravo, 1500 K za posneža dela. V pripravljalni ko- misiji naj bi imeli narodno-napredni člani 3, klerikalni 2 in nemški 1 za- stopnika. Taka razstava bi bila veli- kega pomena za industrijalce, za obrtnike itd. Pokazala bi, kaj premo- rejo domača podjetja, informirala bi konsumente. Da doseže svoj namen, bi seveda razstava morala biti dobro pripravljena.

Slovenski obrtniki trpe mnogo vsled nemškega bojkota, ki so ga iz- zvali naprednjaki po 20. septembru. Nemci se drže gesla »svoji k svojim«, medtem ko se ga Slovenci ne drže. Glede razstave naj se stopi v zvezo z deželno vlado in z deželnim odbor- om, da se izpostuje primerna sub- vencija.

Zborn. svetn. Rohrmann konšta- tira, da niso naprednjaki začeli z boj- kotnim gibanjem, temveč Nemci, ki so že meseca avgusta lanskega leta izdali svoj znani »Wegweiser«.

Zborn. predsednik Lenarčič po- zdravlja toplo Kregarjev predlog. Razstava bo vsestransko v prid do- mačim obrtnikom in domači industri- ji. Seveda zbornica te težavne nalo- ge ne bo mogla izvršiti sama. Komisi- ja bo vsekako storila vse, kar bo v njeni moči. Priporoča, da se razstava omeji le na Kranjsko.

Imenom narodno-naprednih čla- nov se je izrekel za predlog še zborn. svetnik Knez, naka je bil predlog soglasno sprejet. V komisijo so bili izvoljeni nato zborn. predsednik Lenarčič in svetniki Hrihar, Rohr- mann, Kregar, Ložar in Pammer.

Subvencije.

Brez debate so se dovolile slede- če subvencije: Zavodu za pospeševa- nje obrta na Kranjskem 2000 K, gre- mjalni trg. šoli v Ljubljani 300 K, obrtni nadaljevalni šoli v Črnomlju 100 K, trgov. društvu »Merkur« 500 K, čevljarskemu in krojaškemu tečaju v Zirihi 100 K, novim oddel- kom. na e. kr. strok. šoli v Kočevju 50 K, mladinskemu zavetišču dru- štva rokodelskih mojstrov v Ljublja- ni 200 K, gostilničarski zadrugi v Ljubljani za kuharski tečaj 600 K, deželni zvezi za pospeševanje tujske- ga prometa na Kranjskem 600 K in končno v pokritje stroškov mednarod- nega kongresa za trgovsko šolstvo na Dunaju l. 1910 100 K.

Volitve zastopnikov zbornice.

Za cenzorje pri tukajšnji filijal- ki avstro-ogrsk. banke se predlagajo gospodje Iv. Knez, Em. Mayer, Art. Mühleisen in Fel. Urbanc.

Zborničnim zastopnikom v šol. odboru obrtno-nadaljevalne šole v Metliki se imenuje g. Fr. Brus, izvo- ljen je bil s klerikalno-nemškimi gla- sovi proti naprednjaku g. Guštinu, ki je ostal z 2 glasovoma v manjšini.

Protj monopolu na vžgalice.

Gremij trgovcev v Ljubljani protestira proti uvedbi monopola na vžgalice. Tajnik dr. Murnik predla- ga, naj zbornični predsednik interveni- ra pri finančnem ministru, da država ne monopolizira niti produk- cije niti prodaje vžgalice. Predlog se soglasno sprejme.

Tarifi juž. železnice.

Zborn. svetn. Pammer predlaga resolucijo, v kateri se izreka obžalo- vanje, da je vlada pritrdila zvišanju tarifov juž. železnice. Zbornica pričakuje, da bo to zvišanje koncem le- ta 1910 stopilo iz veljave in bo s tem odpadla enostranska obremenitev alpskih dežel. Trgovska in obrtna zbornica pričakuje, da bo vlada zni- žala tarife za prevoz živeža. Resolu- cija se soglasno sprejme.

Kolodvor v Škofji Loki.

Zborn. svetn. Hafner izvaja, da kolodvor v Škofji Loki absolutno več ne zadošča; treba je povečati pred- vsem skladišča. Zbornica naj stori korake, da se nedostatki odpravijo. Zborn. svetn. Fürsager dostavlja, da tudi kolodvor v Radovljici in pri Sv. Joštu ne zadošča in predlaga, da se tudi glede teh dveh interveni- ra. Predsedstvo to odposlalo v vseh teh zadevah pismeno vlogo ravnat-eljstvu drž. železnice v Trstu in po- leg tega bo zborn. tajnik dr. Wind- scher osebno tam interveniral.

Pošta v Kranju.

Zborn. svetn. Pavšler interpeli- ra, kaj je z njegovim predlogom, da se zahteva podzavljenje pošte v Kranju. Ko mu predsednik odgovori, da na svoječasno tozadevno vlogo od ministr. še ni došel odgovor, pred- laga Pavšler naj se ponovno pošlje vloga ministru. Predlog se sprej- me in nato javna seja zaključí.

Sledi tajna seja.

Dnevne vesti.

+ Narodno - napredna shoda na Gorenjskem. Narodno - napredna stranka priredi jutri, v nedeljo, dne 28. t. m. dva shoda na Gorenjskem, in sicer v Zabelci in v Praprotnem pri Škofji Loki. V Zabelci bo shod ob pol 11. dopoldne v gostilni Anto- na Čegnarja, v Praprotnem pa ob 7/2,

na 4. popoldne v gostilni Matije De- lenca. Na obeh shodih bo govoril g. dr. Gregor Zerjav. — Somišljeniki, udeležite se v čim največjem številu teh shodov!

+ Jugoslovani in Bienertova vlada. Dopisnik »Agramer Tagblat- ta« je imel s poslanecem dr. Trešič- Pavičiem razgovor o političnem po- ložaju in o stališču jugoslovanskih poslancev napram Bienertovi vlad- di. Dr. Trešič - Pavičič je rekel med drugim: »Mi smo v opoziciji napram vladi izključno iz slovenske vzajem- nosti od katere nismo imeli nikdar nobene koristi, in prepričan sem, da nam Jugoslovonom ne bo v nobenem oziru koristila borba proti sedanjji vladi. Jugoslovani nimamo nobene- ga vzroka, da bi se proti tej vladi bolj pritoževali, kakor o prejšnjih avstrijskih vladah. Lepe obljube nam daje Bienertovo ministru, kakor so jih nam tudi preje dajali Beck in njegovi predniki. Te obljube se niso še nikdar izpolnile. Germani- zuje se še naprej, kakor doslej, sicer počasi in brez hrupa, a tem gotoveje. Mi Jugoslovani bomo, kakor običaj- no, tudi pri ustavitvi obstrukcije ostali praznih rok. Najboljši dokaz tega je dejstvo, da še dosedaj nismo stali v nobenih pogojev, pod kateri- mi bi bili pripravljeni odnehati od obstrukcije. Govori se o jugoslovans- kem ministru - rojaku. Po mojem mnenju je zelo dvomljivo, ako bi bila pridobitev tega portfelja za nas Jugoslovane koristna. S tem bi se namreč Jugoslovani podali vladi, zvezani na rokah in nogah. Takisto pa je tudi veliko vprašanje, ako bi za naš narod več dosegli kot vladna, kakor kot opozicijska stranka. Za- to ta ideja nima pri bolj radikalnih hrvatskih poslancih posebnih simpa- tij. Večina nas je mnenja, da s svoji- mi glasovi lahko za gospodarski na- predek Dalmacije in drugih jugoslo- vanskih dežela več dosežemo, ako ostanemo v opoziciji. Sicer pa smo itak prepričani, da smo preslabi, da bi mogli izvojevati velike ustavne spremembe. Dokler pa je v veljavi sedanja dualistična uprava, je ne- mogoče, da bi se zboljšal narodni in gospodarski položaj jugoslovanske- ga prebivalstva. Baš radi tega vztra- jamo v najostrejši opoziciji proti vsaki, sedanjji sistem vzdržujoči vlad- di ter se borimo v vrstah ostalih opo- zicijskih Slovanov, ne da bi od te- ga pričakovali neposrednih koristi za naš narod. Naš edini smoter je, da dokažemo, da je sedanja ustava ab- surdna. . . . Sedanja parlamentarna kriza v Avstriji in na Ogrskem je nujna posledica nenaravne in krivič- ne dualistične ustave. Prazna je na- da, da bi nastale v monarhiji nor- malne in ustavne razmere, ako se merodajni krogi ne bodo odločili iz- vesti temeljito revizijo državne usta- ve v federativnem smislu in če dru- gače ne gre, tudi potom oktroiranja.«

+ Nezaslišana denunciacija slo- venskih profesorjev. »Wiener Deut- sche Korrespondenz« obdoljuje slo- venske srednješolske profesorje ve- leizdajniške propagande, da mislijo na ustanovitev jugoslovanske drža- ve. Slovenski profesorji razširjajo — tako pravi omenjena korespon- denca — med slovenskimi srednje- šolski strupene, hujskajoče slovenske liste. Za balkanskih nemirov so baje dovolili nositi dijakom rdeče fese, dovolili so jim zbirati za vence na grob septembrskim žrtvam in so celo sami položili vence. Imajo baje društvo, ki nima le slovenskih ten- denc, ampak eminentno protiaavstrijs- ke in protidualistične. Kot dokaz na- vaja »W. D. K.« Gajevo slavnost, ki je bil baje strahovit protiaavstrijske. Glavni grešnik je tu prof. Tominešek, ki je na državnem gimnaziju na slavnosti slavil Gaja. »W. D. K.« v svoji zaslepljenosti pozablja, da je Gaja odlikoval sam cesar Ferdinand, ne ve, da je Gaj stopil v službo av- strijske politike in je s tem celo pod- piral nje nemške tendence. — Da bo naše srednješolsko profesorstvo kdo obdolžil veleizdaje, protiaavstrijskega in protidualističnega mišljenja, to je pa vendarle malo preveč.

+ Kaj »Slovenec« ne kritikuje? Ker zadnjič ni naš list dobil iz Ko- roške dovolj brzo poročila o najno- vejših krivicah Slovencev, na je sku- šal »Slovenec« brž potegniti na pran- ger narodnih mlancev. Sedaj piše »Slovenec« uvodnike zaradi imeno- vanja Spintreja v Maribor, dasi so klerikalci temu Kočevarju neposred- no sami pomagali na to mesto. Škan- dal smo ožigosali tudi mi, a poskrbe- lo se bo, da ne ostane samo pri papir- natem protestu. »Slovenec« opozar- jamo na hvaležno polje protestiranja zoper najnovejša nasilstva laškega papeža in nemškega škofa Nagla, ki sta ubila sto let stare jezikovne pra- vice slovenskega in hrvaškega nara- da v Istri glede rabe slovenske litur- gije. Kako bi se prilgel »impozant- ten« protestni shod v »Unionu«, na katerem bi sopes nastopila dr. Šuster- šič in dr. Krek!

+ Med kranjskimi in koroliški klerikalci je nastala precejšnja na- petost, ker so dr. Brajo in tovariši

mnenja, da se kranjska klerikalna stranka premalo briga in zavzema za Korošce. Koroški klerikalci so pričakovali, da se bo kranjska kleri- kalna stranka vzpričo najnovejših dogodkov na Koroškem dvignila kot en mož ter se postavila v bran za ko- roške Slovence. To se ni zgodilo, za- to so Korošci razočarani in pikirani. »Mir« javlja, da bo »Odbor politič- nega društva za koroške Slovence« (Ali se to društvo oficijalno ne ime- nuje »Katoliško politično in gospo- darsko društvo za koroške Sloven- ce«? Ali se je že »Mir« jel sramovati besede »katoliško«? Opomba uredni- štva.) z ozirom na to zahteval, da se nemudoma skliče konferenca veslo- venske klerikalne stranke. Medeni dnevi zakonske zveze kranjskih in koroških klerikalcev so menda že pri kraju in kdo ve, če se ne bo že v krat- kem znatno ohladilo debelo prijatelj- stvo med dr. Brejcem in dr. Šuster- šičem? + Debele solze pretaka celovski »Mir« radi tožbe, ki jo je naperil proti njemu župnik Berce. Hinavsko zavija oči ter stoka, češ, Slovenec Berce tira pred sodišče »najboljšega branitelja najbolj ogrožene sloven- ske meje — »Mir«. Kdo bi se ne sme- jal, ako se »Mir« sam proglašja za »najboljšega branitelja ogrožene slovenske meje!« To je lep »brani- telj ogrožene slovenske zemlje«, ki smatra za svojo glavno nalogo, da napada in podlo blati svoje rojake, delujoče na prosvetnem polju, samo radi tega, ker ne trbijo v njegov političen rog! In takšni kilavi brani- telji slovenske zemlje še potem za- htevac, da bi se jih radi njihove ki- lavosti smatralo za sakrosantne, češ, sramota je, da bi Slovenec tiral Slovenca pred nemškega sodnika. Mi pa pravimo, ne, to ni sramota, ako si žaljenec išče zadoščenja za za- litve pred kompetentno oblastjo, pač pa je sramota, da si sploh mora Slo- vences iskati zadoščenje za brezstid- ne žalitve s strani rojaka Slovenca! Sicer pa mislimo, da bo »Miru« prav dobro storilo, ako se mu nekoliko pristrže njegov jezikček, ki je v zad- njem času postal res dokaj predolg!

+ Kako se agitira in terorizira za klerikalno »Zadružno zvezo«. — V »Miru« čitamo ta-le poziv: »Koro- ške slovenske posojilnice, ki še niso prijavile pristopa k »Zadružni sve- zi« v Ljubljani, naj storijo to v naj- krajšem času. To zahteva gospodar- ski red, to zahteva tudi čas in odloč- no terja politično vodstvo koroških Slovencev in vaš državni in deželni poslanec — Grafenauer.« Vprašamo, ali nima gosp. Grafenauer nobene- ga nujnejšega in koristnejšega posla, kakor na tako malo okusen način agitirati za klerikalno »Zadružno zvezo« v Ljubljani in terorizirati koroške slovenske posojilnice?

+ Celjski Marekhl in celovski Dobernig sta se oba oglasila v več- rajnji seji državnega zbora in govorila sta tako, da moramo dvomiti o njihovi zdravi pameti ali pa ju sma- trati za dva tako nesramna človeka, da bi se jima moralo v obraz pljuniti. Slo se je večeraj za nujne predloge glede uredbe narodnostnih razmer v državi. Štajerski in koroški Nemci so proti temu, da bi se narodnostne razmere na Štajerskem in na Koroškem uredile potom državnega zakona. Državnega zakona glede ureditve narod. razmer zahtevajo Nemci le za tiste dežele, koder so v manjšini, kakor na Češkem, koder so v večini, koder imajo moč v rokah, tam pa ho- čejo, naj deželni zbor odloča tudi o narodnostnih pravicah. Marekhl in Dobernig sta se odločno postavila na to stališče, da bi Nemci na Štajer- skem in na Koroškem mogli neovirano zatirati in ubijati slovenski narod. Pri tem pa sta slikala razmere tako, kakor da bi Slovenci na Koroškem in na Štajerskem stregli Nem- cem in na Štajerskem stregli Nem- cem po življenju, dočim so Nemci miroljubni dobrotniki Slovencev in trdila sta, da je varstva na Koroškem in Štajerskem potrebna nemška večina, ki ima vso oblast v rokah, ne pa slovenska manjšina, ki nima nobene moči in nobenih pravic, ki jo Nemci molzejo in derejo, ki jo zati- rajo in uničujejo. Marekhl je to nem-ško uničevalno vojno zoper Sloven- ce imenoval vzgojevanje in požlaht- njevanje Slovencev. Ta nemška svot- jat, katere reprezentanta v državnem zboru sta moža takih moralčnih kvalitit, kakor Marekhl in Dober- nig, pa naj vzgojuje in požlahtnjuje slovenski narod. Tu se pač vse neha. Vsaka beseda, ki sta jo izpregovo- rila Marekhl in Dobernig je žaljenje in ponižanje Slovencev, je pa tudi priča, kako pokvarjena in hinavska družba so ti ljudje.

+ Velika javna shoda prirede Slovinci v nedeljo v Gorici in v Trstu. Razpravljalo se bo o zahtevi ljudskega in srednjega šolstva.

+ Protestni shod N. D. O. v Tr- stu proti prodaji osiroma premešči- vi Lloydovega arsenala. Za četrtok večer sklicani protestni shod, sklican po »Narodni delavski organizaciji«, se je vršil ob veliki udarnosti slo- venskega delavstva v veliki dvorani

tržaškega Narodnega doma. — Na tem shodu je prišlo do hudih pojavov ogorčenja proti nameri vlade in Lloydove družbe glede prodaje oziroma nakupa zemljišča, na katerem stoji Lloydov arsenal, v katerem je zaposlenih preko 3000 delavcev. — Shod je otvoril tovariš Slavac, ki je podal besedo dr. Josipu Mandiču, kateri je — pristržno pozdravljen od množice delavstva — v temeljitem, celo uro trajajočem govoru dokazal, da prodaja Lloydovega zemljišča ne temelji na podlagi resnične potrebe, temveč se vrši ta »kupčija« med vlado in Lloydovimi deničarji le v spekulativne namene. Posledica prodaje oziroma premestitve Lloydovega arsenala v Tržič, bi bila grozna za tržaško prebivalstvo, za industrijo, za trgovino, a naravnost katastrofalna bi bila za tisoče delavcev. — Zato mora vse tržaško prebivalstvo, posebno še delavstvo, z vsemi močmi protestirati proti prodaji oziroma premestitvi avstrijskega Lloydovega arsenala iz tržaškega ozemlja. — Govornik je končno hudo prijel socialdemokratsko vodstvo, ker je le to v tem tako važnem vprašanju za tržaško delavstvo popolnoma brezbrizno, mej tem, ko radi kake malenkosti sklicuje shode in kriči s svojimi sodrugi po ulicah. Govornik je rekel, da se bo N. D. O. obrnila ne na Bernthovo vlado, ker bi to nič ne koristilo, ker ta vlada kaže že vse znake — blaznosti, pač pa bo poslala z vsemi potrebnimi podatki opremljeno prošnjo poslancem, zbranim v »Slovanski Enoti«. — (Tem besedam je sledilo burno pritrjevanje in plaskanje.) — Nato je gosp. dr. Bručič povedal, da je seznanil z gotovega in ovsnega zanesljivega vira, da je prodaja Lloydovega arsenala gotova in sklenjena stvar, kar se da v tem pogledu še storiti, je edino le preprečiti, da se Lloydov arsenal ne premesti z tržaškega teritorija v Tržič, temveč, da se sezida novi arsenal v Žavljah ali pa v Miljah. — Govornik je tudi povedal, da zahteva Lloydova družba za mali prostor, kjer stoji arsenal vsoto 15.000.000 K, proti čemu so zborovalci burno protestirali. — Ko sta govorila še tov. Barič in Sever, je bila prečitana resolucija, s katero slovensko delavstvo, brano na velikem shodu v Narodnem domu protestira proti prodaji in premestitvi Lloydovega arsenala, ser ta korak ne narekuje splošna trgovinska potreba in korist tržaškega prebivalstva, temveč se za tem aktom skrivajo spekulativni nameni, si bi, ako se uresniči, zadali hud udarec vsemu tržaškemu prebivalstvu in pomenjali pogubo za tisoče delavcev in njihov družine. Resolucija izražala ogorčenje nad tem početjem ljude Lloydovih akcijonarjev-kapitalistov na škodo delavstva in zahteval od vseh poslancev na Dunaju, katerim skrb za delavstvo ni prazna fraza, naj z vsemi sredstvi, ki jih imajo na razpolago, delajo na to, da se odvrne od prizadetega delavstva a atentat na njegovo življenjske interese. — Ta resolucija je bila enozlasno in ob viharnem pritrjevanju sprejeta.

— Iz železničarske službe. Preučeni so: načelnikov namestnik Luri Kunschel iz Gorice v Ljubljani; glavni komisar Herman Schmidt iz direktorijevskega oddelka 3 na Jesenicah; stavbni komisar vit. Klodič pl. Sabladski iz Spitala ob Dravi v Novo mesto; uradniški aspirantje Ivan Vičič iz Podbrda v Škofjo Loko, Viljem Piga iz Lesca v Tolmin, Ivan Berberović iz Boh. Bistrice k lirkeljskemu oddelku 7.

— Slovensko delavno gledališče. Danes zvečer se poje prvič v sezoni Jacques Offenbachova fantastična opera »Hoffmannove pripovedke«, ljubzenska tragedija pesnika Hoffmanna s svojimi tremi ljubicami, Olympije, Giulietto in Antonjo. Težavno, a zelo hvaležno ulogo Hoffmanna poje g. Fiala, Olympijo in Antonjo gđc. Lvova, Giulietto ga. Nordgartova, pesnikove nasprotnice Copelija, Depertutta in dr. Miracola pa g. režiser Holzinger. — V nedeljo pop. se igra ob žužanih cenah »Gđc. Josette« — moja žena« za par, zvečer pa se ponavlja Hervéjeva »Mam'zelle Nitouche« za nepar. — Dramsko osebje pripravlja zabavno burko »Perant možje«, opereto G. Jarnovo »Logarjevo Kristo« in opero »Lepo Vido«. — V decembru gostuje v »Mam'zelli Nitouche« ter v »Umetniški krvi« ga. Irma Polakova iz Zagreba in sicer v ulogah Nitouche oz. Nelly.

— »Glasbena Matica« priredi dne 1. decembra v mali dvorani »Narodnega doma« prvi komorni večer v tej sezoni. Sodelujejo gđc. Vida Prelesnikova, ga. A. Markucei, gg. Jan Rezek (I. violina), Karel Kučera (II. violina), Václav Talich (viola), Edvard Bilek (violoncello). Program vsebuje skladbe ruskih komponistov.

— »Splošno slovensko žensko društvo« najljubnejše vabi svoje članice, da se v čim največjem številu udeležijo prijateljskega sestanka,

ki se vrši jutri v nedeljo, 28. t. m., v društvenih prostorih (Rimaka-cesta št. 9) ob 5. popoldne.

— Javno predavanje. V ponedeljek, dne 29. novembra ob 8. zvečer predava v Mestnem domu gosp. dr. Bogumil Vošnjak o »francoški gospodarski politiki v Iliriji«. Predavanje bo jako zanimivo ter je z ozirom na stoletnico Napoleonove Ilirije gotovo aktualno. Gosp. dr. Vošnjak je francosko zgodovino slovenskega ozemlja temeljito proučil. Kakor se nam poroča, izda njegovo delo o teh študijah »Matica Slovenska«.

— Gajeva slavnost se je vršila na Mestnem ženskem liceju dne 19. novembra. V primerno okrašenih telovadnicah se je zbral ves licej in višja dekliška šola. Pod vodstvom g. Razingerja je mladina zapela Vodnikovo »Od straže hrvatske« itd. Nato je gojenka 3. licejskega razreda gđc. Janežič z globokim umevanjem deklamirala Preradovičevega »Putnika«. Ta deklamacija je bila takorekoč uvod v slavnosti govor g. prof. dr. R. Moleta, ki je mladini živo orisal Gajev razvoj in njegovo kulturno važnost, zlasti pa poudarjal njegovo trdno voljo. Slavnost se je končala z »Lepo našo domovino«.

— Seja obrtnega sveta se je vršila v posvetovalnici trgovskega ministrstva na Dunaju dne 24. in 25. novembra. Udeležil se je kot zastopnik deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug gosp. Engelbert Franchetti. Seje so se udeležili zastopniki raznih ministrstev in načelniki raznih uradov. Na dnevnem redu je bilo: določitev poslovnika za obrtni svet; poročilo o predlogi, da se obrt izdelovalcev sodavice uvrsti med koncesivane obrti; poročilo o socialnem zavarovanju § 1—13, in končno poročilo o predlogi glede stavbenih obrtov. Predlog, da se izdelovalce sodavice uvrsti med koncesivane obrti, se je ugodno rešil. Glede socialnega zavarovanja se je storil sledeči sklep: Prvi oddelek obrtnega sveta smatra obligatorično zavarovanje obrtnikov za neobhodno potrebno. Zavarovanje se ima razširiti ne samo za ostarelost, tudi za onemoglost obrtnikov. Zavarovati se imajo vsi obrtniki, ne oziraje se na njihov dohodek. V slučaju pa, da državni zbor ne odobri zavarovanja vseh obrtnikov, se naj 5 vladne predloge v toliko spremeni, da se za obligatorično zavarovanje določena meja dohodkov od 2400 K zviša na 3600 K. Za upravo in vodstvo ima skrbeti država in v ta urad imenovati po okrajih državne uradnike. Točko o postavi glede stavbenih obrtov se je z ozirom na važnost in pa z ozirom, ker ni bila predloga pravčasno članom izročena, odstavila z dnevnega reda in se da zopet na dnevni red prihodnje seje, da se s tem da prilika in čas članom, predlogo proučiti in se s prizadetimi krogi posvetovali. Član obrtnega sveta gosp. Engelbert Franchetti namerava povabiti prizadete kroge na skupno posvetovanje, na kar jih že danes opozarjamo.

— Iz trgovskih krogov nam pišejo: Na državnem kolodvoru in Ljubljani menda avstrijski kovani denar nima iste veljave kakor pri drugih uradih. Na imenovanem kolodvoru noče uradnik pri oddaji soli niti za 100 K petkonjnih tolarjev in kron prevzeti ter pošilja vozniške domov, da mu morajo prinesiti papirnati denar. Čemu ta šikana? Trgovci pri soli že itak nič ne zaslužijo, potem pa še hlapeci z konji vred vsled uradnikove šikane zgubljajo po nepotrebnem cele dopoldneve. Naj se omenjenega gospoda uradnika pouči, da je za sol tudi kovani denar dober, na katerem je vtisnjena cesarjeva podoba ali naj nam pa slavno ravnateljstvo naznani z kakšnim denarjem smejo priti vozniški po sol, da ne bodo po nepotrebnem zgubljali časa.

— Ruskij izleti na Slovensko. Prihodnje spomlad nameravajo z Ruskega prerediti večji izlet na Slovensko. Izleta se udeležijo razni znanstveniki, dostojanstveniki in tudi več odličnih dam. Izlet bo vodil profesor slovenskih književnosti na carskem vseučilišču v Varšavi dr. Vladimir Francov, znani slovanofil in velik prijatelj slovenskega naroda. Kakor nam poročajo iz Varšave, je dr. Francov že stopil v stik z »Deželno zvezo za tujski promet na Kranjskem, da se z njo posvetuje o podrobnostih nameravanega izleta. Javlja se nam tudi, da namerava prihodnje poletje priti več odličnih ruskih rodbin na letovišče na Bled ali v Bohinj.

— Članom slovenskega trgovskega društva »Merkur« je dovolilo slavno dramatično društvo za vse slovenske gledališke predstave na vseh prostorih 20% popusta. Tozadovne kupone prodaja iz prijaznosti g. Jernej Bahovec, trgovec s papirjem na Marijinem trgu. Pri kupovanju kuponov se je vedno izkazati z društveno legitimacijo.

— Deželno pomožno društvo za bolne na pljučih. Dobrotnik, ki neče

biti imenovan, vročil je blagajnikovemu namestniku, gosp. dr. H. Sotvanu, državno zadolžnico iz leta 1869 v nominalni vrednosti 200 K z volilom, da se prikloni društveni glavnici Plemenitomu darovatelju srčna hvala!

— Veliki splošni shod vsih c. kr. državnih slug sklicuje podružnica Ljubljana I. avstr. državnih slug na dan 4. decembra t. l. ob 7. zvečer v »Jugoslovansko restavracijo« g. Stefana Berganta, Gosposka ulica. Enaki shodi vrše se na odredbo dunajskega društvenega središča po celem Avstriji na isti dan z istim dnevnim redom in v istem pomenu. Shod je splošen in za vse sloje državnih slug enako namenjen. Vabi se tedaj vse državne sluge brez izjeme, če certifikatist ali ne, če stalno ali pomožno nastavljen, če je član tega, onega ali nobenega društva. Gre se le za bodočnost stam in je pokazati s plošnim obitnim nastopom njega solidarnost. — Neznosna draginja, nevdržljivi položaji pritrali so se do skrajnosti, tedaj je nujna od pomoči neobhodno potrebna. Tovariši, nastopite torej polnoštevilno, da bo učinek temvečji! Vsi na krov in delo v lasten prid! Kdor ni vabila dobil, smatra naj ta oklice za vabilo, ker vsled kratkega časa ni bilo moč posameži vsakega vabiti.

— Plesna šola »NDO.« se vrši od jutri naprej v prostorih društva »Merkur« v »Narodnem domu« (levo, spodaj) in sicer od 3. do 6. popoldne. Poučuje konces. plesni učitelj, domačin, g. E. Rožman. Ker je odbor s tem ustregel večkrat izraženi želji, zlasti s strani dam, da naj se plesni pouk vrši popoldne, in glede na nizko vstopnino, upa da bo poset čim najobilnejši. Torej, jutri na plesne vaje v »Narodni dom«.

— Naslov »gospod« je pravosodno ministrstvo podelilo pri sodiščih in kaznilnicah službojnim poduradnikom. Doslej so poduradnike, zlasti paznike klicali njih predstojniki samo z imenom, sedaj pa bo konec tej srednjeveški navadi in bodo morali predstojniki v uradnem poslovanju ogovarjati te poduradnike z »gospod«. Dotični ukaz je bil razposlan v četrtek.

— Slovenska Gospodinja« bo izhajala odslej v povečani in prenovljeni obliki. List bo obsegal leposlovne in poučne članke, drobne pesnice itd. V številki, ki je pravkar izšla, je med drugimi stvarmi živopis tržaške rodoljubkinje gospe Ponikvarjeve, ki ravno slavi 25letnico svojega javnega delovanja. »Slovenska Gospodinja« se dobiva popolnoma brezplačno povsod, kjer prodajajo Kolinsko-kavino primes, kajti Kolinska tovarna se je odločila, da bo svojim odjemalcem brezplačno razdajala »Slovensko Gospodinjco«. Ni se strašila velikih stroškov, ki so s tem v zvezi, dobro vedoč, da je koristno in dobro čtivo prav tako velike važnosti kakor zdravo in tečno hranivo. Slovensko občinstvo pa naj upošteva plemenita stremiljenja tega slovenskega podjetja in naj povsod zahteva edino-le pravo »Kolinsko cikorijsko«, ki tudi glede okusa prekaša vse druge.

Glince in Vič, pozor! Nemško časopisje napoveduje ustanovitev šulferajnske šole za Vič in Glince, ker se Nemcem v Mestah ni nakana posrečila. Vsi narodno čuteči Glinčani in Vičani, stojte na straži za neomadeževano čast svojih krajev.

»Misionarje«. Na Glincah imajo sveti misijon. Zenske že kar brne vsled navdušenih pridigarjskih govorov in vsled obdelavanja po spovednicah. Kakoršne so same, taki, hočejo, da bodo tudi možje. Snoči pride neki delavec utrujen in premrazen domov. Zena mu ne da preje miru, dokler ga ne spravi v cerkev k spovedi. Ker je mož nekoliko gluh, hoče spoved opraviti v zakristiji. Tam obli nekega »misionarja«, kateremu razodene svojo željo. Bumf! in že je čutil misionarjevo pest na svojem obrazu. Delavec gleda, kaj naj to pomeni, takrat pa se že vsuje nanj ploha msvk. Delavec ugovarja, da se ni prišel pretenati marveč, da je prišel k spovedi. S klicem: »Marš ven!« ga misionar obrne ter sme z roko v hrbet, tako, da je revež padel na stoniceh ter se ves potolkel. Kaj je bilo vzrok, da je misionar tako po »misionjsko« postopal z delavcem, ki je hotel opraviti svoje verske dolžnosti, se sedaj še ne ve. To bo pojasnil gospod »misionar« pred snodjo.

Umrl je 26. t. m. gospod Miroslav Zakrajšek, sin uglednega narodnjaka g. Antona Zakrajška, lesnega trgovca na Vrhniki pri Starem trgu, star šele 29 let.

Iz Vel. Lašce se nam piše: Izid veselice, katero je priredila velika podružnica družbe sv. Cirila in Metodja dne 14. novembra 1909 v prostorih g. Matije Hočevarja, dela čast marljivemu odboru. Brez bučne reklame, takorekoč brez stroškov, le z delavnostjo odbora se je doseglo, da je poset množestven, zabava neprijetna in vsestranska, družbi pa pripade 200 K.

Narodna čitalnica v Ribnici priredi v nedeljo ob pol 8. zvečer v salonu gosp. Ant. Arkota Višnjakove večer z igro »Brat Sokol« in pevskimi točkami, katere izvaja »Glasbeno društvo Ribnica«. S tem večerom se bo »Narodna čitalnica« — poslovala od odhajajočega gospoda nadsvetnika Višnjakarja, pod čegar dolgoletnim načelstvom se je razvila do svoje sedanje popolnosti.

Izjema med slovenskimi duhovniki, in sicer častna izjema je dosedanja tržički župnik gosp. Spendal, ki je ravnokar odšel za kanonika v Novo mesto. »Slovenec« mu je zapisal sicer laskavo odhodnico, toda najbrže le vsled veselja, da se je tudi v Tržiču izpraznilo mesto za njegovega zapupnika in hujskača Da »Slovenec« kajenje ni odkritosrčno, pove dejstvo, da je taisti »Slovenec« ravno slavljenea pred par meseci žaljivo zafrkaval, ker je pozdravil Sokole. In čudno, kmalu nato smo čitali imenovanje gosp. Spendala za kanonika. Gosp. Spendal je bil, oziroma je še predsednik Ciril - Metodove podružnice v Tržiču — edini duhovnik na Kranjskem, ki je vztrajal na takem mestu. Ker je gosp. kanonik živel mnogo let v Tržiču, čutil in deloval narodno, je tudi vedel, kolikega pomena za rešitev slovenstva je naša šolska družba, kako važni činitelj pri vzpodbudi narodne zavednosti je naš »Sokol«, zato je ostal obema vedno naklonjen ter ni hotel slušati hujskarij iz škofije in svojih zaslepljenih sobratov. — Tudi mi zakličemo po »Slovencu« v imenu hvaležnih Tržičanov: »Bog Vam povrni tisočero, kar sie nam dobrega storili!« Slava takemu narodnemu duhovniku!

Novi podružnici nemškega »Schulvereina« sta se ustanovili v Rodnah pri Črnomlju in na Bregu pri Ptujju.

Gajeva slavnost se je na idrijski realki vršila dne 18. novembra. Obširno je govoril o ilirskem pokretu g. prof. dr. Mencej. Istega dne je bila Gajeva slavnost tudi v Kranju, kjer je imel slavnostni govor g. prof. M. Pirnat.

Poroki. Poročila sta se: gospod Smole Alojzij, železniški uradnik v Divači, z gospico Pepico Tomšič iz Ilirske Bistrice in g. Rudolf Pehaček, davčni asistent v Il. Bistrici z gospico Satanovo. Čestitamo!

Podjetniki, liferantje gramoza za državne ceste so res veliki reveži. Vse mogoče predpise jim delajo, vse mogoče paragrafe uporabljajo proti njim, a za plačilo se nikoli ne mudi in še poldrugi mesec po kolovadnji ne vedo, kdaj dobe denar. — Notranjec.

Izpred celjskega sodišča. Te dni sta se vršili pred okrajnim sodiščem v Celju obravnavi, ki kaj drastično osvetljujejo tamošnje »nemško« družbo. — Kovač Kollaritseh, znan hud zabavljač, in mesar Umek. — kakor kažeta imeni, oba huda Nemca — imela sta »časno« afero. Kollaritseh je javno smešil Umekove konje. Umeka je to hudo bolelo. V sveti svoji jezi pridrvi nekoga večera v gostilno, kjer je bil Kollaritseh, ter tega pred vsemi gosti neusmiljeno naklesti z bivojko. Kollaritseh bridkih udarcev ni pariral, a zato se je Umeka tembolj privoščil z — jezikom. In oboje je uvaževal sodnik. Umek je bil obsojen na 60 K globe. / Kollaritseh na 40. Oba, drug drugega vredna, dobila sta svoj delež, in njuni časti se je — zadostilo. — Mestni blagajnik L a n g, kakor ste že poročali, je znanega oblastnega Oechna v gostilni imenoval denuncijanta. Oechs je vsled tega Langa tožil ter je bila tozadovna prva obravnava odgodena. Druga pa se je vršila nedavno. Sodnik je zastopal presenetljivo stališče, da oni, ki erarju v prid kaj izpove — erar mora imeti takih ljudi! — ni — denuncijant. Posledica: Lang je bil obsojen na 60 K globe, poštenjak Oechs pa oproščen.

»Dramatično društvo v Mariboru« opozarja občinstvo v Mariboru in okolici, da je odbor sklenil izdajati vstopnice na abonirane sedeže za 10 predstav na vse vrste sedežev. Ker niso te vstopnice samo cenejše, ampak nudijo vsakemu priliko, da si stalno zasigura sedež, ki mu ugaja, ne da bi mu bilo treba hoditi vsakokrat k blagajni, bode gotovo vsak, ki se zanima za našo važno narodno gledališče, rad posegel po njih. Te vstopnice lahko vsakdo poljubno uporabi, ako sam ne pride, jih lahko odda svojem prijatelju, ter se plačujejo tudi v obrokih naprej, in sicer prvi obrok takoj, drugi obrok 1. januarja, tretji 1. marca. Ne prihranitesipastemsamo denarja in nepotrebna pota, ampak ustrezete tudi nam, ker nam na tak način zagotovite obstanek in nas obvarujete pred izgubo pri posameznih predstavah. Sklenilo se je uprizoriti predstave vsako prvo in tretjo nedeljo v mesecu. Pripravljajo se izključno nove, na našem odru še ne uprizorjene igre, kakor: »Valonska svatba«, »Šivilja«, »Dance bomo tiče«, »Martin Krpan«, »Gradišarje«, »Veleturist«, »Klofuta za 100.000 frankov«, »Te-

stament«, »Zmešnjava nad zmešnjavo«, »Rezervistova svatba« in »Revdček Andrejček«, in vabko bo mogoče, ena opereta, če se nam posreči dobiti dobro godbo. Vsakdo pride tedaj na svoj račun in mislimo, da smemo pač upati, da nas bode naše narodno občinstvo, zlasti pa inteligenca, kar najizdatneje podpiralo, saj naše predstave, kakor se vsakdo lahko prepriča, in prav nič ne zaostajajo za nemškimi in bi bila pač dolžnost vsakega, da redno pohaja naše narodno gledališče. Obenem prosimo občinstvo, da prihaja k predstavam točno ob napovedani uri, ker se bodo od sedaj naprej predstave vedno točno pričele in ker odpiranje vrat in ropot pri odprtem odru igralca in občinstvo moti. Opozarjamo dalje še na to, da se bodo zvečer pred prestavo prodajale vstopnice za sedeže na eni in one za stojišče na drugi strani vhoda v pritličju. — Dovoljujemo si le še nekaj splošnih opazk za one naše rojake, ki se še vedno ne marajo odločiti za igralno sodelovanje. Mi vsi se pošteno in neumorno trudimo za procvit in uspevanje tega našega edinega narodnega izobraževalnega podjetja v Mariboru, mislimo pa, da smemo tudi računati na podporo vseh v to poklicanih faktorjev. Zeleli bi prav pristržno, da bi našli mnogo, mnogo sodelovalcev in ponovno se obračamo na nekatere gospe in dame za podporo, ker mi delamo, kolikor moremo, čudežev pa pri našem pičem številu delatni ne znamo. Mislimo pa, da je narodna dolžnost nas vseh, delati po svojih močeh in ni nikakor umestno se pri našem majhnem številu odtegovati delu. Uvažujte torej to in pomagajte. Radevolje smo pripravljani upoštevati vsak dober nasvet in bomo vsakemu zanj le hvaležni. Stavite jih tedaj mnogo, upoštevali jih bode, kolikor bo le možno, da tako zagotovo uspevanje rednega slovenskega gledališča, ki naj bi se še spopolnilo, kar je že od početka društva naša prva in najskrajnejša želja. — Prosimo pa in vabimo dalje ponovno, da pristopite vsi k društvu kot podporniki in ustanovniki: ker društvu potrebuje mnogo denarja, zakaj iz nič ni nič in ker se oder, igre in priprave ne dobivajo nikjer brezplačno, je isto hvaležno za vsako podporo, za vsak dar. Pogrešamo še mnogo odličnih narodnjakov v zapisniku naših ustanovnikov in članov. Našemu pozivu, ki smo ga razposlali svoječasno, pa se je odzvalo tako malo podpornikov, da je bilo skoraj škoda za poštne znamke in papir. Tedaj vsi na krov! In potom slovenskega gledališča je mogoče probujati narodno zavest v Mariboru in okolici, ker drugih boljših sredstev dosedaj še, žal, res nimamo. Zakaj nobena stvar ne podžiga tako dobro in s tako lahkoto srca, kakor ravno gledališče. Zato pa kličemo še enkrat z Gregorčičem:

Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, a delo in trud nam nebo blagoslovi, zakaj dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to vsak je storiti dolžan. — Odbor »Dramatičnega društva« v Mariboru.

Dober sejem si je napravil v Slovenski Bistrici neki slepar, ki je tržal s tem, da je menjal denar in pri tem sleparil. Kupoval je v trgovinah ali pa pil po gostilnah; plačal je povsod z bankovcem. Pri tem je menjalca tako zmotil, da je sam spravlil bankovce in drobiž. Na kolodvoru je nekdo prišel sleparju na sled, toda v gneči se je izgubil.

Radgonski rotovž bi bil v sredo zvečer skoro pogerel. V največji nevarnosti je bila registratura. Dva sedna trgovca sta dala svoje brizgalne aparate; ogenj je bil kmalu zaduščen. Enemu stražniku in dvema ženskama so pogorele vse premišine.

Več protestnih shodov proti nameravanemu novemu vinskemu davku se vrši jutri na Spodnjem Štajerskem.

Jugoslovansko akad. društvo »Sloga« v Ljubnu si je izvolilo naslednji odbor: stud. mont. Manfred grof Borelli predsednik, abs. jur. Miloslav Radinović I. tajnik, stud. mont. Boris Černe II. tajnik, cand. mont. Kserkses Kluzenko blagajnik, cand. mont. Ivan Perensoglio in stud. mont. Veljko Jovanović, revizorja.

Nova podružnica Ciril - Metodove družbe se je ustanovila nedavno v Lokvi na Goriškem za Lokev in Divačo. Glavno družbo je zastopal bivši učitelj gosp. Slavoj Praprotnik, ki ima tudi glavno zaslugo, da se je podružnica ustanovila.

Samomor. Včeraj se je v svojem stanovanju zastrupil 25letni Lovrene Francot, hlapec v lekarni splošne bolnišnice v Trstu. Neozdravljiva bolezen ga je gnala v smrt.

Rokoborec v Trstu. V gledališču Polytheama Rossetti se vrše ta teder rokoborbe med najboljšimi evropskimi borilci. Kakor znano tudi Ljubljancanom, se nekateri teh borilcev prav malo ozirajo na predpise umetne rokoborbe. Tako je prišlo včeraj v Trstu med Belgijcem Steurson in Tr-

žancom Wintrom do navadnega pretepa. Podrla sta kulise. Belgijec je nato Tržčana sunil s tako silo, da je odletel daleč izven borilnega prostora. Winter je pograbil stol ter ga zagnal v Steursa. Najboljši borilec je tudi Ljubljancem znani Rajčevič.

Ponesrečeni zrakoplov. V vasi Krasovica blizu Reke soobrožnikinaši v gozdu raztrgan zrakoplov in poleg njega trupli obeh zrakoplovcov. Dognalo se je, da je ponesrečenemu zrakoplovu ime »Koiomar«. Ta balon se je v ponedeljek blizu Berolina dvignil v zrak. Peljala sta se z njim zrakoplovec dr. Brinkman iz Berolina in arhitekt Franke iz Kolmarja. Namerala sta napraviti večje potovanje. Balon je bil velik, kajti vseboval je 2300 kubičnih metrov plina. Dr. Brinkmann je bil kot zrakoplovec dobro znan. Bil je v mladosti oficir, pa je slekel uniformo in studiral najprej kemijo. Ko je napravil doktorat, je začel studirati tehniko in potem medicino. Njegov spremljevalec Franke je bil tudi rutiniran zrakoplovec. Pri omenjeni vasi Krasovica je strašna burja zajela zrakoplov in ga gnala proti skalovju. Oba zrakoplovca sta menda sprevidela, da je rešitev nemogoča, kajti eden si je s črnim robcem zavezal oči. Morala sta prebiti grozne muke, ker sta njihuj trupli strahovito poškodovani.

»Slovenski Jug«, list, ki je zadnja leta izhajal v Belgradu, a moral prenehati radi vojne napetosti in zagrebškega »veleizdajniškega« procesa, s katerim ga je spravil v zvezo državnih pravdnik Accurti, prične zopet izhajati. Prva številka izide 3. decembra t. l. »Slovenski Jug« bo izhajal kot tednik v obliki leposlovnih listov.

Vodovodji in kanalizacije so narave, katerih izvedba je v mnogih krajih naše dežele nujna. Mnogo je občin, ki se že pripravljajo, da začno v kratkem, namreč že na spomlad, s takimi deli. Vse te občine oziroma z njimi v zvezi stoječi podjetniki naj bodo opozorjeni na »Kranjsko betonsko tvornico Tribuč & Ko., ki jim postreže z najsolidnejšimi izdelki po nizki ceni in ki je podpre toliko bolj vredna, ker je edino narodno podjetje te vrste na vsem Slovenskem. »Svoji k svojimi« ne sme ostati le fraza, nego se mora posvedočevati z dejanji.

Vojasstvo na Francoskem in pri nas. Ritmojster Pavel Marija Josip prične Broglic je pred mesecem srečal konjeniški oddelek rezervistov. Prične Broglic je zahteval, da se mu oddelek ogne, kar se pa ni zgodilo v zadostni meri; vsled tega sta se prične in nekega rezervista konj nekoliko zadela. Radi tega je prične udaril rezervista z bičem po rami. Takoj drugi dan je prosil prične vojaka v priče njegovih tovarišev odpustanja. Stvar je kljub temu prišla pred vojno sodišče. Ker se je izkazalo, da prične ni imel namena vojaka poškodovati, marveč ga je udaril le v trenutnem razburjenju, za kar ga je itak že prosil odpustanja, je bil ritmojster prične Broglic oproščen. Predstojatelj slušaj kaže, da se smatra na Francoskem tudi najnavadnejšega vojaka za človeka. Kako se pa postopa pri nas? Imamo sicer ministrske odredbe in različne vojne »befehle«, po katerih je prepovedano vojaštvu mučiti, toda pri nas se že noben korporal ne briga za ministrske odredbe in druge take stvari, kadar je treba kakemu novincu utepsti v glavo razne vojaške »znanosti«. V Slovenski Bistrici je na primer neki poročnik grof Bissingen, ki pretepa vojake 5. dragonskega poka, da jim kar kri iz nosa teče, pa se noben vrag nič ne zmeni za to. Posebno »piko« ima ta gospod poročnik na slovenske dragosce, kakor poroča »Arbeiter-Zeitung« z dne 24. t. m. Ali gredo slovenski fantje zato k vojakom, da jih tam mladi lajtnanti pretepa?

Ostri dnevi so postali ta teden. Temperatura pada od dne do dne in je burja svet tako shladila, da smo morali seči že po zimskih suknjah; moške »stare korenine« iz dežele pa prihajajo v mesto v gorkih kožuhih in polhovkah. Drevje je že ivnato in manjka nam samo še snega, pa bi škripalo pod nogami, da bi bilo kaj. Danes ponoči se je vlegla po mestu in bližnji okolici tako gosta megla, kakoršne se to jesen nismo imeli in mraz se posebno poostrihla. Po travnikih stoječa voda je tako zamrznila, da se otroci že drsajo. Se pač bližajo veseli božični prazniki, z njimi pa »beli mož« in običajen mraz.

Elektro - Radiograf »Ideal«, Franc Jozefova cesta št. 1, hotel »pri Malicu«, zraven glavne pošte ima od sobote, dne 27. do torka, dne 30. novembra 1909 sledeči spored: Dobre in slabe noči. (Komično fantastično.) Ljubezen in dolžnosti. (Drama.) Ples dnevnih časov. (Vsled splošne zahteve se je obdržala ta točka na sporedu še do torka.) Glavni prizori te krasne umetniške projekcije so: Zora. Solnčni vzhod. Jutro. Dan. Pol dne. Solnčni zahod. Mrak. Večer. Noč. Čudesni venci. (V barvah.) Dimnik močno vleče. (Smešno.)

Prvi kinematograf »Pathé« prej »Edison«, Dunajska cesta št. 22 ima od sobote, dne 27. do torka, dne 30. novembra sledeči spored: Vojasstvo s velblodi. (Po naravi.) Nezgode speceriškega trgovca. (Komično.) V deželi Druidov. (Po naravi.) Stroga naloga. (Drama.) Luka se hoče dvobojevati. (Komično.)

Zanimanje cenj. dam raste za znani predstojatelj učni tečaj za različna umetna vezenja, kateri se prične v ponedeljek t. j. 29. t. m. v Sodnijskih ulicah št. 1.; na šivalnih strojih tvrdke Singer Co. Sv. Petra cesta št. 4.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 14. do 20. novembra t. l. Rodilo se je 13 otrok. Umrlo je 23 oseb in sicer 4 za jetiko (3 tuje), 1 vsled nezgode in 18 za različnimi boleznimi.

Zaklalo se je v mestni klavnici od 14. do 21. novembra t. l. 105 volov, 4 krave, 5 bikov, 279 prašičev, 132 telet, 45 kostrunov in 10 kozličev. Upeljalo se je 1 zaklano kravo, 14 zaklanih prašičev, 20 zaklanih telet in 539 kg mesa.

Zasluzeno plačilo je dobil včeraj pri deželnem sodišču policiji znana hiša in občinstvu javni nadležnež, kleparski pomočnik, reete postopač in alkoholik prve vrste, Anton Kregar, rodom iz Ljubljane, pristojen v Dobrunje. Ko je dne 18. t. m. kolovratil po Dolenjski cesti in nadlegoval s kolodvora idočo občinstvo, ga je stražnik opozoril na dostojnost. Takoj pa se pomakne v Orlovo ulico ter s težkim kamenom grozi stražniku. Ta ga je slednjič s pomočjo nekega užitninskega paznika preobvladal in uklenil in potem z na pomoč došlim tovarišem aretoval. Med potjo je obdajal varnostna organa z najlepšimi psovkami in bil naposled z »zelenim vozom« prepeljan v špohovko. V vozu je po poti tulil kakor zdivjan vol. Z ozirom na njegove predkazni in silovitosti je sodišče staremu znanecu prisodilo 6 mesecev ječe.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 12 Slovencev, 25 Macedoncev in 10 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 16 Hrvatov. V Heb je šlo 25, v Inomost 19, v Buchs pa 16 Hrvatov. Na Dunaju je šlo 17, v Linc 20, v Maribor pa 16 Kočevarjev.

Izgubljen in najdeno. Gospod Fran Bijol ji izgubil denarnico, v kateri je imel 8 K 20 vin. denarja. — Solski učence Jozef Krese je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Dijak Henrik Christof je našel srebrno žensko uro. — Posestnica Marija Trampuševa je našla nekaj v papirju zavitega denarja. — Izgubila je neka gospodična srebrno uro, vredno 20 do 22 kron, in sicer na potu iz Prešernove ulice po Mestnem trgu na Stari trg. Pošten najditelj naj odda uro v »Narodni knjigarni«.

Oni gospod, ki je v nedeljo, 21. t. m. zamenjal suknjo v Putrihovi gostilni na Dolenjski cesti, se prosi, da jo nenadoma pošlje tja, kjer dobi svojo, da se tako ogne sitnostim, ker je znan.

Razne stvari.

*** Pogreb žrtve železniške uprave.** Preteklo sredo so v Sv. Hipolitu pokopali onih devet nesrečnih Hrvatov, ki so našli pri popravljanju proge tako grozno smrt. Pogreb je bil veličasten. Udeležilo se ga je do 5000 oseb. Vsi železniški uslužbeni od Dunaja do Linca, katerim je dopuščen čas, so se udeležili pogreba v železniški uniformi. Bilo jih je gotovo do 2000. Pokopali so jih v pet grobov, ki so bili vsi obsuti z mnogobrojnimi venci.

*** Nove medalje za Bosno.** Prve dni prihodnjega meseca ali 2. decembra se izdajo na spomin aneksije Bosne in Hercegovine nove medalje. Z njimi se bodo odlikovale čete in uradištvu, ki so pomagali pri aneksiji.

*** 1.200.000 kron za konja.** Iz Londona poročajo: M. Fairien so za njegovega zrebca »Bayardo« ponudili 1.200.000 K, ali on je ponudbo odklonil. To je dosedaj največja svota, ki je bila ponujena za konja. Le konj »Flying Fox« je bil prodan za en milijon frankov.

*** Vojni proračun Srbije.** Proračun vojnega ministrstva za l. 1910 brez izrednih dodatkov, je predviden na 32.687.864 dinarjev. Srbski vojni proračuni od l. 1880 so bili: 1880: 7.342.734 dinarjev; 1885: 16.211.276 dinarjev; 1904: 20.030.986 in 1905: 20.498.855 dinarjev.

*** Slovanska šolska deca v Pruski.** Leta 1906 je bilo v kraljevini Pruski 6.554.837 šolske dece, od teh 5.654.342 nemške narodnosti in 900.495 drugih. Slovanska deca je bilo 13,56% in sic. Poljakov 864.175 ali 13,18%, češke 18.555 ali 0,28%, lužiško-srbske 12.102 ali 0,18%. Število poljske dece je v desetih letih od 498.583 naraslo na 611.190, ta deca govore samo poljsko.

*** Najvišja alpaka cesta.** Doslej je bil Stilfser Joeh, visok 2760 m

najvišja vozna goraka cesta v Evropi; v kratkem pa izgubi to svojo prednost, kajti v savojških Alpah gradijo preko Col d'Isarana, ki je 2770 m visok, vozno cesto, ki bo služila tudi voj. svrham. Ta cesta bo pa za 10 metrov višja nega Stilfser Joeh. Omenjena nova cesta direktno zveže Zenovo in Nico. Stroški bodo znašali okoli 4 mil. frankov.

*** Četrtilijona južnoamerikanskih katoličanov** je vložilo na papeža vlogo, v kateri žele, da bi papež postavil Kristofa Kolumba med svetnike. Podpisi teh ameriškanih katolikov zavzemajo prostor 1 km dolg. Svoj čas so zahtevali tudi Francozi, naj papež napravi devico Orleansko za svetnico in Poljaki so isto prosili za Stanislava Kostko, in vsi so bili uslišani, zato se sklepa, da godi papež tudi »-lji južnoamerikanski katolikov in jim da sv. Kolumba.

*** Cesarja je hotel za hotra.** Sin poljskega kmeta v Galiciji, Jan Putira, je dovršil sedmi gimnazijski razred. Na to je ponaredil maturitetno spričevalo ter se vpisal na dunajsko vseučilišče pod imenom Dunin Wonsowić. Po dovršenih študijah se je posvetil sodnijski službi. V poljski družbi v Krakovu je užival zelo velik ugled. Zatrjeval je, da je v sorodu z grofovsko rodbino Chotek. Ponaredil je več listin, ki mu jih je nadskof baron Skrbensky poveril. Oženil se je z bogato Poljakinjo, ki mu je povila sinčka. Vse mu je šlo po sreči, toda častihlepnost ga je pokopala. Ko je prosil, da bi bil za krstnega hotra njegovemu prvorojencu cesar, so prišli na sled njegovim ponarejenim listinam. Sicer so ga zaprli, toda po kratki preiskavi so ga izpustili, ker so zdravniki izjavili, da je neumen. Nato je napravil na ime nekega kenza Radziwila več goljufij. Bil je vnoči zaprt, pa radi slaboumnosti zopet izpuščen. Sel je v Bosno, kjer se je drugič oženil, dasiravno mu živi še prva žena. Tam so ga zaprli, da bi ga prepeljali v Lvov. Med vožnjo je skočil iz vlaka. Te dni so ga na Dunaju prijeli ter ga poslali v Lvov.

*** Protijaponski nemiri v Koreji.** Bilo je pričakovati, da bo umor kneza Ita vzbudil po celi Koreji resne nemire proti Japoncem. Davno je že znano, da ima Koreja japonske vlade že čisto dovolj. Japonska politika je hotela napraviti iz Koreje japonsko provinco, katero bi Japonci izsesavali; da s tako politiko Korejci niso mogli biti zadovoljni, je jasno. Charbinski umor je to prav eklatantno pokazal. Vse kaže, da bo padlo še več žrtev. Korespondenčni biro pri naša sledečo senzacionalno poročilo iz Petrograda: Brzojavke iz Charbinska javljajo, da so po celi Koreji izbruhnili važni nemiri. Številne korejske plemenitaške rodbine so bile zajete in odpeljane na Japonsko. Koreja, prva žrtve rusko-japonske vojne, je torej pozorišče novih nemirov, ki pa se menda ne bodo to pot razširili čez mejo, kajti najbrže se ne bo našla država, ki bi hotela vtikati svoje prste v to zadevo. Za besedo »važni nemiri« se pač skriva revolucija. Ali teško, da bi ta revolucija zmagala. Leto 1898., ko sta Rusija in Japonska slavnostno priznali neodvisnost Koreje se najbrže ne bo nikoli več ponovilo.

*** Kdaj se žanje na zemlji?** Meseca januarja, ko je pri nas zemlja pokrita s snegom in ledom, žanjejo v Avstraliji, Novi Zelandiji in delu Čila ter v nekaterih krajih argentinske republike. Meseca februarja prične žetev v Indiji in gornjem Egiptu in konča meseca marca v spodnjem Egiptu. V aprilu žanjejo na Cipru, v Perziji, Mali Aziji, Meksiki in na otoku Kubi. V maju in Alžiriji, Srednji Aziji, na Kitajskem, Japonskem, v Maroku in v severoameriških državah Teksasu in Floridi. V juniju v podonavskih državah, Grški, Ogrski, južni Franciji in severoameriškimi državah Kaliforniji, Luiziani, Misipiji, Alabami, Georginji, Tenssi, Virginiji, Utahu, Koloradu in Misouri. V juliju, v večem delu Avstro-Ogrske, v Nemčiji, severni Francoski, Švici, Rusiji, Poljskem, Angleški in severnih Združenih državah. V avgustu žanjejo v Belgiji, na Holandskem, Severni Angleški, Kolumbiji. V septembru v Škotski, Švedski, Norveški in severni Ruski; ob enm prične žetev koruze v Ameriki. V oktobru dokončujejo žetev v Severni Škotski. V novembru in decembru spravljajo v žitnice v Severni Avstraliji in v Južni Afriki.

*** Številno odvetnikov v Avstriji.** Koncem l. 1908 je bilov Avstriji 4894 odvetnikov in sicer: na Nižeavstrijskem 1247, od teh 1126 na Dunaju, v Gornji Avstriji 76, od teh 24 v Lincu, na Solnograškem 25, na Češkem deželnem glavnem mestu na Češkem 1192, od teh 383 v Pragi, na Moravskem 356, od teh 95 v Brnu, v Šleziji 74, od teh 15 v Opavi, na Štajerskem 164, od teh 73 v Gradcu, na Koroškem 31, od teh 16 v Celovcu, na Kranjskem 39, od teh 28 v Ljubljani, na Primorskem 163, od teh 80 v Trstu, na Tirolskem in Predaleškem

186, od teh 31 v Inomostu, v Galiciji 1117, od teh v Krakovu 132, v Lvovu 228, v Bukovini 145, od teh 70 v Černovicah, v Dalmaociji 82, od teh v Zadru 27, Dubrovniku 16, Splitu 39.

Književnost.

— Morski razbojnik. Spisal kapitan Frederick Marryat. Iz angleščine prevel J. M. Založila knjigotržnica lg. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg.

Vse tu naznanjene knjige so dobivajo v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 7.

Telefonska in brzojavna poročila.

Posiljalceci ciankalijevih pilul. Berolin, 27. novembra. »Lokal-Anzeigerju« brzojavljajo z Dunaja: Policiji se je posrečilo izslediti pošiljalce ciankalijevih pilul. Dognalo se je, da je poslal pilule nadporočnik Karel Hofrichter. Zločinca so snoči aretirali. Zasliševali so ga vso noč. Med tem je izvršila policija v njegovem stanovanju hišno preiskavo, pri kateri so dobili v roke ves dokazilni material. Hofrichter taji dejanje.

Dunaj, 27. novembra. Preiskava je nepobito dognala, da ni pošiljalce ciankalijevih pilul nihče drugi, kakor Adolf (ne Karel) Hofrichter, nadporočnik 2. pehotnega polka »Nikolaj, car ruski« v Hermanštatu na Sedmograškem, ki biva na dopustu na Dunaju, kjer je bil tudi vse kritične dni. Razne sumljive predmete je na njegovem stanovanju opazil neki njegov tovariš, ki je na to vse sporočil policiji. Policija je tudi izsledila lekarno v Lincu, kjer je Hofrichter naročil okrogle oblate za pilule. Njegovo aretacijo je odredil cesar sam, ki se je za afero takoj s početka silno zanimal. Nadporočnika so zasliševali vso noč, a dasi je dokazni material neovrgljiv, vendar zaniči Hofrichter svojo krivdo z vso trdovratnostjo. Policija je izsledila tudi onega knjigoveza, ki mu je privedil omote za pošiljatve.

Dunaj, 27. novembra. Hofrichterja so aretirali v njegovem stanovanju trije častniki. Pred preiskovalno komisijo je z vso odločnostjo zanimal, da bi bil kriv. Za to je komisija sklenila, da ne bo dala njegovega imena tako dolgo v javnost, dokler ne bo sam priznal zločina. Ta sklep pa je bil iluzoren, ker je javnost med tem že izvedela za ime aretovanece. Hofrichterja so konfrontirali s knjigovezom, ki mu je delal omote za pošiljatve. Vkljub temu, da je knjigovez spoznal Hofrichterja, vendar je le-ta še nadalje zatrjeval svojo nedolžnost. Na pripombo, da je vendar naročil omoto pri knjigovezu, je priznal, da je to storil, a je obenem naglašal, da je vse tiste škatljke doma takoj na to sežgal. Hofrichter ni služil sedaj pri 2. pehotnem polku, marveč pri 14. v garniziji je bil v Rabu in v Mostarju. Za nadporočnika je bil imenovan l. 1903. Zatrjuje se z vojaške strani, da je Hofrichter veljal za izredno naobraženega in sposobnega častnika, na katerem pa se je v zadnjem času opazovala nervozna prenapetost. Hofrichter je oženjen z damo iz ugledne meščanske rodbine. Žena njegova je baš sedaj v blagoslovljenem stanju.

Dunaj, 27. novembra. Hofrichter ima tri brate, ki so vsi častniki. Njegova žena je Dunajčanka. Nobeden izmed teh še do sedaj ne ve, kakšen zločin je zakrivil Adolf Hofrichter.

Dunaj, 27. novembra. Na sled so prišli zločincu tako-le: Dognalo se je, da so vsi generalštabni častniki iz letnika 1905. dobili ciankalijeve pilule, samo eden ne, in sicer Hofrichter, ki tudi ni avanziral pri zadnjem imenovanju v stotnika. Sum se je še povečal, ko je neki nadporočnik izročil policiji škatljico, ki jo je dobil pri Hofrichterju in ki je bila na las podobna škatljam, v katerih so bile poslana ciankalijeve pilule. Knjigovez, ki je te škatljke delal, je izpovedal, da je večji kvantum teh napravil za trgovca s papirjem Ploja v Lincu. Ploj pa je izpovedal, da je pred tednom neki neznanec pri njem kupil 15 takih škatljic. Hofrichter je imel dopust od 19. t. m. do 16. decembra. Vojaški oblasti je rekel, da gre na dopust na Češko. Aretovanec je bil pasioniran fotograf in je kot tak si prav lahko brez vsakega suma preskrbel ciankali.

Dunaj, 27. novembra. Hofrichter še danes z vso trdovratnostjo in odločnostjo taji, da bi bil zakrivil kak zločin. Zanimal je svojo krivdo celo potem, ko so mu pokazali dve škatljici, najdeni v njegovi misnici, ki sta na las slični onim, v katerih so bile poslana ciankalijeve pilule. — Včeraj je zaslišanje trajalo od 3. popoldne do popoldne. Danes se zaslišanje nadaljuje. **Predsednik orientace eksportne družbe umrl.**

Dunaj, 27. novembra. V Plzni je umrl predsednik avstrijske ori-

jentske eksportne družbe Huserl. Zedela ga je kap. Pokojnik je bil star šele 40 let. Bil je organizator avstrijskega izvoza na Turško.

Smrt barona Oppenheimerja. Dunaj, 27. novembra. Danes je tu umrl član gosposke zbornice baron Oppenheimer v starosti 66 let. O posetu bolgarskega kralja v Belgradu.

Pariz, 27. novembra. Nepričakovani poset bolgarskega kralja v Belgradu je napravil na diplomatske kroge v Parizu velik vtisk. Merodajni francoski politični krogi popolnoma odobravajo politiko, da se ustvari balkanska zveza.

Dunaj, 27. novembra. V vladnih krogih so silno ozlovoljeni radi obiska kralja Ferdinanda v Belgradu. Grof Aerenthal je strahovito razjarjen, ker ga belgradski poslanik, grof Forgach, ni pravočasno obvestil o tem posetu. Forgachevo stališče je močno omajano.

Bolgarsko - srbska carinska zveza. Pariz, 27. novembra. V diplomatskih krogih zatrjujejo, da je bila za časa bivanja bolgarskega carja Ferdinanda v kraljevskem konaku v Belgradu podpisana pogodba o carinski zvezi med Srbijo in Bolgarijo.

Slovinci! Narodnjaki! Prispevajte v Trubarjev spomenik!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu bolehačim ljudem priporočiti je porabo pristnega »Mollogeva Seidlit-praška«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepljivo ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim vspehom. Škatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in tr. dvorni zalagat lj. DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zaht vati je izrecno MOLL-ov prepart, zaznamovan z varnostno znakom in s podpisom. 5 8-12

Dobro domače zdravilo. Med domačimi zdravili, katera se rabijo kot bolečine olajšujoče in odvrtačoče mazanje pri prehlajenju itd. zavzema v laboratoriju Richterjeve lekarne v Pragi izdelano LINIMENT. CAPSICI COMP. s »sidrom« nadomestilo za »Pain-Expeller s sidrom«, prvo mesto. Cena je nizka: 80 h, K 140 in K 2-— steklenica. Vsaka steklenica se nahaja v elegantni škatlji in jo je spoznati po znanem sidru.

Znana modna vsetrznica D. Lessner na Dunaju, VI., Mariahilferstr. 81-83 nudi za božično dobo 1909 čudovite damske modne predmete. Med božičnimi kolekcijami je velika izbira brez konkurence cenenege volnatega, svilnatega in pralnega blaga, bluz, trikotaz, vseh vrst platnine, dalje priporoča firma iz svojege oddelka za preproge novo, oblastveno varovano preprožno specialno znakmo »Astra«, ki se ob najnižji ceni odkljuje z izredno stanovitnostjo. Vrhutega nudi ta oddelek izredno priliko za izborne hodne preproge, prevleke, kožuhovine itd. O vseh teh kakor tudi o vseh drugih za božični nakup priporočljivih predmetih razpošilja vsetrznica Lessner bogato ilustrovan božični list, ki zaradi velike obseznosti in ugodnih ponudb zasluži posebno pozornost. Tudi zbirke vzorcev se na željo točno razpošiljajo.

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali: **Za družbo sv. Cirila in Metoda:** G. dr. I. Vilfan, odvetnik v Radovljici 10 K iz neke kazenske poravnave. — Srčna hvala!

Umrl so v Ljubljani:

Dne 24. novembra: Franc Jakopič, izvožek, 48 let, Kladezna ulica 10. — Simon Škof, gostaj, 61 let, Poljanski nasip 56. Dne 25. novembra: Metod Bajuk, kancelistov sin, 2 mes., Križevniška ulica 10. — Marija Trzinar, gostinja, 64 let, Radeckega cesta 11.

V ceseljni bolnici: Dne 22. novembra: Ignacij Bokav, zasebnik, 61 let.

Dne 24. novembra: Ivan Remšak, delavec, 48 let. — Uršula Garbajs, gostinja, 71 let. Dne 25. novembra: Ivan Bolta, delavec, 43 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. novembra 1909.
Termin.
Pšenica za april 1910 za 50 kg K 13,95
Pšenica » oktober » za 50 kg K 11,71
» april » za 50 kg K 10,10
Koruza » maj » za 50 kg K 6,70
Oves » april » za 50 kg K 7,55

Efektiv.
Neizpremenjeno.

Rodbini Schwingshakla-Kalta in Groszy naznanjata sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest o nenadni smrti svojega brata, svaka in strica, gospoda

Alfreda Schwingshakla

ketarja in hišnega posostalca

ki je danes, 27. novembra ob 6. zjutraj nenadoma preminul v 33. letu starosti. Pogreb ob 2. popoldne iz hiše zalost, Kolodvorske ulice št. 28 na pokopališču pri Sv. Križu.

Posmrtna maša se bo darovala v farni cerkvi pri Sv. Petru. Prosim tihga solajja. 4385

Ljubljana, dne 27. nov. 1909.

Forman
proti 4230
nahodu
Škaljica 40 vin.
Po vseh lekarnah.

Proti 20
zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Realijska cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborna delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Meteorološko poročilo.
Visina nad morjem 306.2. Srednji zračni tlak 736.9 mm.

novemb.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
26	2 pop.	740.2	0.0	sl. jvzhod	del. jasno
	9 zv.	741.1	-3.9	sl. szahod	jasno
27.	7. zj.	741.5	-6.3	brezvetr.	ni gla.

Srednja večerajšnja temperatura -3.5,
norm. 13. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Zahvala.
Povodom boleznin in smrti našega
iskreno ljubljene sina, oziroma brata
Frana Polanjko
dijaka I. gimnazijskega razreda
nam je došlo toliko iskrenih dokazov
sočutja, da se tu javno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, prijateljem in znan-
cem. Osobito pa izrekamo zahvalo za
častno spremstvo pri pogrebu velerod-
nemu gosp. c. kr. gimn. ravnatelju dr.
J. Bezjaku, gg. profesorjem, gg. pev-
cem in splošni vsem drugim, ki so
spremili predragega rajnika k zadnjemu
počitku. Iskrena zahvala tudi vsem p.
n. darovalcem prekrasnih vencev in
šopkov. — Bog plačaj!
Ljubljana, 26. novembra 1909.
4367 **Zalujoči ostali.**

Laški kurzi.
Podpisani ima še nekaj ur med
dnevom in pa ponedeljek ter četrtek
zvečer od 7. do 9. na razpolago.
Informacije se daje vsaki čas v
restavraciji g. Zajca v Sodnijski
ulici.
4383 **A. Šibenik.**

Božična darila.
Požurite se z dopisnico
zahtevati katalog z 800 sli-
kami od firme 4363
I. König, Dunaj 73 P.
Kaiserstrasse 101.

Kdor želi kupiti
polhovke
in podloge za suknje
naj se obrne na **Franja Laha**, trgovca
v Ložu. Postrežba solidna, sprejme se
najmanjše naročilo 4084

2 konja
dobra v hoi, s polkritim in še enim
drugim vozom (Sielwagen) ter 2
konjskima oprava, ceno proda
L. Grobelnik 4375
v Ljubljani, na Mostnem trgu.

„Ottoman“ papir za cigarete
in cigaretne stročnice se hvalijo same,
reklame zanje ni treba.

Parotovarna za milo, surovi margarin,
kristalno sodo in stearinske sveče
IGNAC FOCK v Kranju

PRIPOROČA: 255
milo v prid družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov
nadalje vse druge vrste mila, kristalne sode, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnce“,
težakole mila ter vse druge pralne snovi
Čast in prinos vsake gospodinjne sahteva, da rabi odslej le Ciril Metod. milo z goretno znamko.

Godbo za koncerte in ples
do 16 mož,
priporočila za Kranjsko najsta-
rejši in zanesljiv koncesionar
godbe 4332
Avg. Zornič
Ljubljana, ul. „Stara pravda“ 3.

Brinove jagode
lepe, suhe, kupi **C. F. Schubert v**
Gradcu, Murplatz 10 12. 4382

Fina
kuharica
želi službo kakemu gospodu ali k
večji boljši družini.
Pisrne ponudbe pod „sreba“
na upravn. »Slov. Narod.« 4376

Redka prilika za nakup!

P. n.
Pod ugodnimi pogoji sem pooblaš-
čen, da vso trgovsko za ogo nastopnih
serij prodam samo po povzetju ali če
se po-lje d-nar naprej. Vzorci se ne
odajajo, pač pa se neugajajoče vzame
nazaj. — Kupon 30—35 m obsega:
110 cm široko damsko lago »P. p. ta«
(n. j. anj 5 metrov dolgo), c. fr. flanela,
barhent za spodnjo obleko, oksford,
kanafas, tkanine »oblastveno varovane«,
potiskani c. fi. j. — **Ves kupon stane**
13 K. — Zepni robovi od K — 60 do
10 K tucat beli ali barvasti. Platnene
brisače od K 450 do K 10 — tucat
Garniture od 5 K do 10 K. 4372
Oton Bekera, c. kr. finančne
straže nadpreglednik v p. Tvor-
niška zaloga št. V. Nachod, Češko.

Podpisani naznanjam, kot varuh
nedolnih otrok pokojnega gosp. Ka-
rila Florjana, da sem dal
knjigarno
in trgovino s papirjem
Karel Florian v Kranju
„Katoliškemu tiskovnemu društvu“
v Ljubljani v najem.
Tiskovno društvo je kupilo zalogo,
ni pa prevzelo nobenih terjatev in no-
ben h obve-nosti. — Kdor ima torej
do označ ne trgovine še kake zahteve,
naj predložijo podpisane račun naj
pozneje **do 15. decembra t. l.**, na
zakasne objave se ne bom mogel
ozirati. 4377
Tomo Pavšlar, Kranj.

Hiša 4379
v Kamniku z meščan-
sko pravico do gozda
meščanske korporacije
se prod.
Pogoji so poizvedeti pri
Alojziju Škoficu, posestniku v Št. Vidu,
pošta Lukovica, Gorenjsko.

Gospodinja stanujoča v Ljubljani
popolnoma večta slovenske in nemške
korespondence in stenografije **se sprej-**
me kot
kontoristinja
v kontor blizu Ljubljane. 4380
Le one, ki so popolnoma več-
svoje str ke naj blagovolijo poslati
svoje lastnorčno pisane ponudbe na
upravnštvo »Slov. Narod.«

Gospodinje!
Mešana kava
1 kg samo **K 1-92**, vedno sveže mleta,
izdatna, zelo okusna in prista; za pri-
mes z mlekom najbolje priporočati.

Drobljiva kava!
f. na, vedno sveže mleta, 1 kg samo
K 1-40; izdatna, čista in dobra v snovi.
Priporočajo jo 4381
I. graška kavožagelnica C. F. Schubert,
Gradcu, Murplatz 10—12.
Žgano kavo od K 2-80 in višje
franco (brez postojne) na vsako pršino
pi-stajo — Pošiljajte na vse strani! —
Za prekupce posebno ugodno ceno.

Odliko-
vana **Veletrgovina z vinom** Odliko-
vana
Ivan di Lenardo v Beljaku
Lederergasse št. 8 — Zaloga Triesterhof
priporočajo cenj. p. n. občinstvu svoja izredno dobro vležana pristna naravna
vina in sicer iz zaloge v Beljaku
Istrijski teran, krvno vino 1. vrste, 100 litrov K 26—
Goriško furiansko rdeče vino, 100 litrov „ 30—
Cviček (Schilcher), 100 litrov „ 25—
Istrijsko belo vino, 100 litrov „ 32—
Ker cena vinu raste, prosim točnega naročila. Cene veljajo za 100 litrov in
se pri manjših sodih zviša cena. — **Za pristnost vina se jamči.** 4384

ZAHVALA in PRIPOROČILO.
Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si
usojam vljudno naznaniti, da sem odstopil svoj
pogrebni zavod
ter zalogo potrebščin za mrliške odre in pogrebe
novoustanovljeni tvrdki
Ant. & Iv. Rojina
Zahvaljuje se za zaupanje, ki se mi je v tako obilni
meri izkazovalo z vseh strani, priporočam kar najtopleje
svoja naslednika v tej obrti, ter prosim, da se jima naklanja
enako zaupanje.
Fran Vidali. 4378
Opiraje se na predstojče naznanilo gospoda **Franza**
Vidalija si usojava vljudno naznaniti velec. občinstvu v
Ljubljani in okolici, da bodeva pod tvrdko
Ant. & Iv. Rojina
nespremenjeno nadalje vodila
pogrebni zavod
ter zalogo potrebščin za mrliške odre in pogrebe
v **Prešernovi ulici** ter bodeva skušala vselej v vsakem
oziru ustreči željam in zahtevam velec. naročnikov.
Ant. & Ivan Rojina.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolinska glavica K 3,000,000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 300,000 kron.
Podružnica v Spiljetu. Podružnica v Celovcu. Podružnica v Trstu. 14
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih **4 1/2 %** Xupje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
obrestuje od dne vloge po čistih po davnem kurzu.

Akumulatorji
60 razn h vel kosti od kron
63 naprej Centik zastoj.
A. Luscher
tvornica akumulatorjev,
Dr. ždane 22 176
Letna produkcija nad 100.000
komadov. 2462

V Tržiču se takoj odda
enonadstropna hiša
za trgovino zelo prikladna, pod
ugodnimi pogoji.
Naslov pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda.« 4021

Sprotnega
pisarja
sprejme pisarna **dr. Frana Brnčiča**
in **dr. M. Pretnerja**, odv. vnika v
Trstu, via Nuova, 13 II. Prednost
imajo izvežbani knjigovodje. Vstop
takoj. Plača po dogovoru. 4328

Resna ženitna ponudba!
Vseled pomanjkanja znanja se želi
spoznati z resnim namenom ženitve
ugleden, 26 let star mladenič, do-
tojne zunanosti s samostojno v mestu dobro
vpeljano višje vrste obrtjo, s pridno,
izol raženo gospico staro od 18—26 let,
ki bi imela veselje do prometa, ter
primeroma 30 000 kron premoženja.
Resne ponudbe s sliko, ki se vrne,
naj se blagovolijo poslati do 10 de-
cembra 1909 pod šifro „**Oskar 910**“
na upravnštvo »Slov. Narod.« 4361

Skoro nov
pianino in gramofon
se ceno proda v Ljubljani na
Marije Terezije cesti št. 26,
I. nadstropje. 4373

V Spodnji Šiški sta naprodaj
2 lepi hiši
Naslov pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda.« 4192

Trgovski vajenec
star 14 do 16 let, s primerno izob-
razbo, **se sprejme takoj** v trgovino
z mešanim blagom **J. Pretnar**, trgo-
vec na Bledu. 4302

„Hotel pri Pošti“
v Kranjski gorl
se odda proti kavciji vsaj 200 kron
na račun samski ženski ali še raje
vdovi, ki ima hčer, ki bi bila natakarica.
Več ravnotam. 4336

Učenec
star 13 do 15 let, poštenih staršev, s
primerno šolsko izobrazbo, **se sprejme**
v trgovino mešanega blaga pri **Ivanu**
Razboraku v smartinem pri Litiiji.
4303

Proda se iz proste roke
enonadstropna hiša
v Rožni dolini pri Ljubljani.
V č se pozive v Rožni dolini
št. 166. 4302

Lepo opremljena
mesečna soba
s posebnim vhom se odda
v Gradišću št. 17,
prilije, desno. 4365

Hotel Liburnija
v Voloskem
s 15 sobami, kavarno, restavracijo in
potrebni prostori, **se daje s 1. ja-**
nuarjem 1910 v najem.
Obvestila in ponudbe sprejema
Posejilnica v Voloskem. 4303

Prodajalka
ne pod 24 let stara, poštena in dobre
izurjena v trgovini z mešanim blagom,
dobi trajno službo
s 1. januarjem v večji trgovini na deželi.
Ponudbe naj se blagovolijo poslati
na upravnštvo »Slovenskega Naroda«
pod šifro „**Poštenost**“.
Priproste imajo prednost. 4334

Modna
vsetrznica

D. Lessner

Modna
vsetrznica

Duna, VI. Mariahilferstrasse št. 81-83.

Čudili se bode

kako velike izbire edine svoje vrste,
so v vseh oddelkih naše zaloge izlo-
čili direktno za božično prodajo.

Kakovosti, cene in izbira brez konkurence!

!Božič 1909!

Priložnostni nakup
volnatega, svilnatega in praln. blaga.

!Božič 1909!

Prilika za nakup
platnine, kavnih garnitur,
namiznega blaga, žepnih
robcev, belega šifona.

!Božič 1909!

Posebna prodaja
modnih bluz, spodnjih kril,
kožuhovine, trikotaž.

!Božič 1909!

Specialna ponudba
za podolžne in sobne preproge,
namizne prte, posteljna pre-
grinjala, flanelne odevje, čipkaste
zastorje.

!Božič 1909!

Vsaka dama ve,
da pomeni to, kar nudimo
mi, vselej redko nakupno
priliko.

!Božič 1909!

Predpasniki, trikotaže, jaboti itd. itd. v veliki izbiri.

Modna vsetrznica D. LESSNER.

Za na deželo zbirke vzorcev in ilustrovani božični žurnali na zahtevo radovoljno.

Volnato blago

Specialne božične cene: 78, 80, 98 vin., K 1-20, 1-26, 1-30, 1-38,
1-56, 1-76, 1-82, 1-96, 2-20, 2-60, 2-90, 2-96, 3-90, 4-90, 5-90 za meter.

Pozor! Prejšnje cene od K 1-50 do K 10-90. Pozor!

Svilnato blago

Specialne božične cene: 58, 98 vin., K 1-28, 1-36, 1-48, 1-68, 1-86,
1-96, 2-20, 2-36, 2-90, 3-90, 4-90 za meter.

Pozor! Prejšnje cene od K 1-40 do K 13-50. Pozor!

Pralno blago

Specialne božične cene: 38, 42, 48, 58, 79, 98 vinarjev za meter.
(5000 komadov različnih barhentov, kretonov in platnine).

Pozor! Prejšnje cene od 65 vinarjev do 2 K. Pozor!

„VOILE DE LAINE“ najfin. kakovosti meter po 78, 86, 98 vin. itd. itd.

Pozor! Prejšnje cene od K 1-30 do K 1-98. Pozor!

Prilika za ostanke

Specialne božične cene: Različni ostanki pralnega blaga poletne
in zimske kakovosti, meter po 28, 30, 38, 48, 58, 62, 68, 78, 86 in 98 v.

Pozor! Na tisoče kuponov po senzacijskih cenah. Pozor!

Različni ostanki volnatega blaga nešteti kakovosti.

 Prijazno opozorilo! Na tisoče ostankov presenetljivo ceno.

Bluze in juponi

Različne modne bluze od K 3-50 do K 38-50. Izborna spodnja krila od K 2-72 do K 27-—.

Spomin na Kajzelja.

Te dni je dunajski komik Karel Blasel praznoval šestdesetletnico svojega umetniškega delovanja. Dnjačanje so ga po zaslugi poštisti in poslavlili, ne le ker cenijo v njem umetnika redkih zmožnosti, umetnika, ki je milijonom in milijonom ljudi v dolgih šestdesetih letih nudil umetniškega užitka in jim ustvaril nbroj večerov presrečnega veselja, nego posebno še, ker vidijo in poznajo v starem Blaslu komika specifično dunajskega značaja.

Poročila dunajskih listov o Blaslovem jubileju so mi poklicala v spomin moža, ki ga že dolgo leta krije zemlja in ki ga sedanja generacija še po imenu več ne pozna.

Ta mož je Peregrin Kajzelj, prvi in še do danes nenadkriljeni in celo nedoseženi slovenski komik, duševni sorodnik Karla Blasla, originalen talent, ki je v pogorelem dež. gledališču bil poglavitna privlačna sila slovenskih predstav.

Umril je Peregrin Kajzelj 22. februarja 1892., a odru se je bil odpovedal že dosti prej. Bil je trgovec, tudi občinski svetnik, bil je rodbinski oče in moral je svoje moči in svej čas porabljati za unosnejša dela kakor za umetniško zabavanje, sicer s hvalo prav radodarnega ljubljanskega občinstva.

Kadar je nastopil Peregrin Kajzelj, je bilo sicer navadno precej slabo obiskano gledališče vedno polno. Če je Kajzelj je stopil na oder, se je že vse smejala. Ne da bi kaj govoril, ne da bi se premaknil, ne da bi trenil, je vzbudil smeh in veselje že s svojo navzočnostjo. Kaj sele kadar je začel uporabljati vsa sredstva, ki jih ima komik. Njegova mimika, njegove geste, njegove kretnje, njegov glas, vse je bilo komično in vse se je združevalo v harmonično celoto.

Na njemu je bilo vse originalno in vse — slovensko; Kajzelj ni bil samo komik, ampak je bil umetniška individualnost slovenskega značaja. Od tod njegovi uspehi.

Ko je Kajzelj umrl, je njegov prijatelj in tovariš iz gledališke dobe, Josip Noll začel zbirati spomine na različne dogodke izza dobe, ko so bili Kajzelj, Podkrajškova, Smid, Sessa, Noll, Odijeva, Kocelj itd. sestri slovenskega gledališča. Noll je hotel je spomine urediti in obelodaniti, a ni prišel nikdar do tega, da bi jih bil zapisal in uredil. Od njegovih pisnikov se je ohranilo le nekaj listov in na enem sta omenjena tudi Peregrin Kajzelj in Karel Blasel. Vrhovna tega zapiska je približno sledeča:

Ko je Blasel gostoval v Ljubljani, so sli vsi slov. igralci v gledališču. Kajzelj je Blasla z očmi kar postal. Nikdar ga niso njegovi tovariši videli tako zamaknjene; imeli so vtis, da si hoče zapomniti vsako geslo in vsak povdarek. Po predstavi so sli slov. igralci v staro čitalnico in ker je bil Kajzelj izredno molče in zamišljen, so ga začeli dražiti, da bi duhu ponavljala Blaslovo vlogo, da bi jo posnel.

«Vi ste vsi skupaj oslice, je tedaj rekel Kajzelj. »Meni gre samo po glavi, kako bi Slovenci po slovensko igral to vlogo, ki jo je igral Blasel po nemško.»

In ker ga tovariši niso koj razumeli jim je razložil, da se ljubljanski komikar, ali kancelist, ali karžebodil drugače, oblači in drugače vede, in drugače govori kot dunajski, in da mora torej igralec svoji vlogi dati slovenski značaj.

Tedaj pa se je Smid udaril po glavi in je vzkliknil: »Zdaj mi gre ena zaspelajhtunga gor! Ze v gledališču sem mislil, kako da sta si Kajzelj in Blasel kot igralca, tako podobna pa sta vendar popolnoma drugačna. Blasel igra v dunajskem duhu svoje vloge, Kajzelj pa v ljubljanskem.»

To je bilo, po zapisku Jos. Noll-tudi resnica. Kajzelj je iz vsake osebe, ki jo je predstavil na odru, napravil resničnega Slovence. V tem je tičala velika moč njegovga talenta, to je bil vir tiste izredne priljubljenosti, ki jo je užival.

Sedaj, ko slavi Blasl na Dunaju starosti 78 let, a še vedno svež in krepak in mlad na duhu šestdesetletnico svojega delovanja, gotovo ni neumestno, da se spominjamo njego-

vega vrata po duhu, peregrina kajzelja, ki je moral šele 47 let star iti pod zemljo in ki je bil eden najlepših igralskih talentov slovenskih.

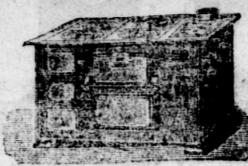
Literarna zgodovina.

Pred mano ležita dve nemški knjigi, ki se druga drugo spopolnjujeta. Ti knjigi sta: E. Engel, kurzgefasste deutsche Literaturgeschichte. Ein Volksbuch. Mit 33 Bildnissen und 14 Handschriften. (Vezano 4 K 80 v. Založila G. Freytag v Lipsku in F. Tempsky na Dunaju) in pa A. G ä n g e r: Deutsche Dichtung. Eine Auslese für den Schul und unterrichtsgebrauch mit 18 Bildnissen und 6 Handschriften. Založila zopet Freytag in Tempsky. Čitanje in pregledovanje teh knjig mi je obudilo vsakovrstne misli, ki se dajo na kratko izraziti z željo: kdaj dobimo mi kaj takega? Imamo Kleinmayrovo, imamo Glaserjevo in Grafenauerjevo zgodovino in imamo Sketove čitanke ali knjige, ki bi bile podobne zgoraj navedenima nimamo nobene. Sketove čitanke so pač antologije, a pač samo in edino za šolske potrebe, drugi izobraženci se z njimi ne morejo zadovoljiti, že ker obsegajo preveč proze in so preveč pedagogičnosuhoparne. Omenjene literarne zgodovine pa so vse preveč znanstvene, preveč z detajli obložene in preveč nezanimive; podučujejo pač bralce ali pe- stre in mične slike dušnega življenja slovenskega naroda jim ne podajajo. A kar je glavni nedostatek teh literarnih zgodovin, je to, da bralcev ne navajajo na umevanje in resnično uživanje umetniških krasot našega slovstva. Tudi literatura je umetnost, prav tako, kakor slikarstvo ali kiparstvo. Kardinalna naloga literarne zgodovine je, da vsposobi ljudi za umevanje in pravo uživanje literarne umetnosti. Tudi neizobražen človek more uživati literarno umetnost, toda samo instruktivno, ne z razumom, a prav radi tega mu ugaja ravno to, kar nima nič prave vrednosti v sebi in odgovarja le njegovemu nerazvitemu, primitivnemu ukusu. Literarna zgodovina ne sme biti pripomoček, da se človek iz nje nauči mnogo imen, naslovov, knjig in štavik. O pesnikih in njih življenju ter o časovnih pogojih njih stvarjenja naj pove literarna zgodovina le kar je najpotrebnejše, potem pa naj bralca seznanji z umetvori pesnikov. Ze Goethe je rekel, da so mu tisti bralci najljubši »die sich ganz und gar in einem Buche verlieren können« in pri neki drugi priliki je rekel »Alles Grosse bildet, sobald wir es gewahr werden«. Torej spoznati in umeeti umetniško vrednost umetvora to je najvažnejše. Vzbuditi veselo ljubezen do večnolepega, kar je duh kakega naroda ustvaril, to je torej pravi smoter literarne zgodovine. Zgoraj omenjena nemška literarna zgodovina odgovarja temu namenu v polnem smislu: iz nje spozna čitatelj velike moče nemškega pesništva, iz antologije pa njihova dela. Učenega bala-

sta ni v tak kakega. Če vsakega izobraženca so, vsak ima z ujimi veselo in korist. To spoznanje mi narokuje željo, da bi tudi mi dobili tako delo o slovenski literaturi.

F. R.

Štedilna ognjišča Triumph

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakršni izpeljavi. Ze 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najprežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotelle, gostilne, restavracije, kavarnne I. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franko proti doposlani znamki. 2506

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Weis 18, Gorenje Avstrijske.

Seydlin

čajbolje za zoba

Ugodena nakupostankov

40 metrov čefira, barfanta, flanele, ovala itd lepo razdeljenih v kose od 1 do 8 m trov pošilja po povzetju

za 15 kron v vro znana izvozna trgovina

V. J. Havliček a brata
v Podčrbradeh.

Naročite takoj

Priporočilo 862

Vaše blagorodje!
Vašo cenjeno pošiljatev smo obdržali z največjo zadovoljnostjo, hočemo ostati še nadalje Vaši odjemalci in pripravljamo Vašo cenjeno firmo svojim znancem. J. V.
Frydek, 14. januarja 1908

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Forlich) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcve in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresence, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrirani ceniki zastonj.

Stampilije

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe

graver in izdelovalci havčkovih stampilij

Ljubljana, Sv. Petrac. 6.
Ceniki franko.

V Ameriko in Kanado

prilpurna, cenovna in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Ukonja, 30. novembra 1909.
Carpathia, 21. decembra 1909.
Pannonia, 11. januarja 1910.

iz Liverpoola: 1515

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) 27. novembra, 18. decembra 1909, 8. januarja, 26. februarja, 19. marca 1909

Mauretania dne 23. oktobra, 29. novembra, 11. decembra 1909, 29. januarja, 19. februarja, 12. marca 1910.

Pojasnja in vozne karte pri **Andr. Odisek** v Ljubljani, Slovčkove ulice štov. 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Totilov Talanda
Ceylon čaj

hiša na Bledu

Hiša je popolnoma nova s 4 sobami, kuhinjo, ječilno starambe in kletje. Pripravna je posebno za obrtnike. 4322

Naslov v uprav. »Slov. Naroda«

vinske sode

iz hrastovega lesa, nekaj skoro novih, od 400, 600, 1200, litrov proda po nizki cenli.

FRAN CASCIO

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6.

enonadstropna hiša

v kateri je dobro idoča gostilna. Pri hiši je zjiva, veliko dvorišče in prostorna klet, ki bi bila pripravna za zalogo vina ali piva. Odpre se lahko tudi kakš druga trgovina, ki bi brez dvoma dobro nesla Slovenci, ne zamudite te prilike!

Pojasnja za prodajo daje Janke Garvas, nadučitelj na slovenski šoli v Krminu.

trgovina v najem.

Prometa je letno 40.000 kron. Kapitala je treba 6000 kron; oziralo se bode v prvi vrsti na gg. trgovske pomočnike kateri hočejo samostojni postati.

Pismene ponudbe pod »Dobro idoča trgovina« na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 4304

Največja nesreča

ki more človeka doleteti, je gotovo dolgotrajna bolezen, ko človek hira brez upanja rešitve in vendar bo še mnogo trpetih dobilo rešitve, ako nastopijo v dosede zdravlja prava pota. Mnogo bolnikov še ne ve, da imamo v galvanski trajni elektriciteti sredstvo, s katerim uspešno pobijamo splošno živčno oslabelost, revmatizem, glavobol, pomanjkanje spanja, potrtost, ohromelostno stanje, nevralgije, motenje prebave valed nervoznosti, malokrvnosti, oslabelosti vseh vrst in najrazličnejše ženske bolezni itd. Naš zdravilni način smo popisali v zanimivi knjižici, ki jo pošljemo vsakemu, ki se na nas obrne

gratis in franko pod zaprto kuvelo in brez vsake obveznosti. Še nikoli se ni v Avstriji tako dragocena, poučna knjiga brezplačno nudila občinstvu.

Elektro-terapevtska ordinacija
Dunaj, I. Schwangasse 1, Mezzanin, Abt. 1 s 2.

GRIČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporoča svoje velikanske zaloge

zimskih paletô

za gospode, dečke in otroke.

Ceniki zastonj in franko.

1489 Herbabbyjev podfosforokisli

apneno železnati sirup

Ze 40 let zdravniško preizkušena in priporočana prsni sirup. Razkroja slez, blaži kašelj, pospešuje tek. Povzdiguje elast in reditev trupla in je izboren za tvoritev krvi in kosti.

Steklenica 2 K 50 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Edino izdelovališče in glavno razpečevališče **Dr. Hollmanna lekarnica „Zur Barmherzigkeit“** na Dunaju VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

(HERBABBY-jev naslednik).

Zaloge pri gg. lekarnarjih v Ljubljani in Novem mestu.

Zaloge skoro v vseh lekarnicah!

Herbabbyjev

Sarsaparilla sirup

Ze 31 let avdeos in vro preizkušena. Izborna, lahko delujoče odvajilo. Odstranja zaprtje tolesa in tega posledice. Poapešuje menjavanje snovi in tvori kri.

Steklenica 1 K 70 h, po pošti 40 h več za zavoj.

Rabite za streho vaših hiš

Eternit

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHEK LINZ VOCKLABRUCK, DUMAJ BUDIMPEŠTA, NYERGES-UJFALU.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH in DRUG, Trst.

Vprašanja na Teodorja Korna, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovski kleparski in krovski dela iz različnega blaga.

Izdelane postelje
 iz rdečega posteljnega inleta. Prav dobro napolnjeno! Pernica ali blazina, 180 cm dolga, 116 cm široka K 10—, K 12—, K 15— in K 18—, 2 metra dolga, 140 cm široka K 13—, K 15—, K 18—, K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3—, K 3-50 in K 4—, 90 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in K 5-50. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri, 3 delni medroci iz dlake za 1 posteljo K 27—, boljši K 33—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lobes 913
 pri Pliznju na Češkem. 4115

H. Suttner
Ljubljana, Mostni trg

ure, zlatnino in srebrnino
na vse kraje sveta. Obrnite se zanesljivo na domačo slovo. **Veliki novi cenik zastoj!**

novosti!
Ploščnata, tenka, prava nikelnasta Anker-Roskopf ura na 6 kamnov, pokrovi ostanejo vedno beli, prav natančno 36 ur idoča. — K 4-50. Srebrne ure od 6 kron naprej. Večletno jamstvo. — Ako blago ne ugaja, se denar vrne.

Sokolske verzižice s slev. trakovi
nikelnasta K 1-20, srebrna K 5—.

Pozor! Pozor!
Slavnemu občinstvu v mestu in na teželi se priporoča najceneje

božične in novoletne razglednice
na debelo in drobno samo pri **L. PEVALEKU** v Ljubljani, Židovska ulica 4. Istotam se nahaja tudi trgovina s papirjem kakor tudi akcidenčna tiskarna z električnim obratom. Cene brez konkurence. Solidna postrežba.

Zobozdravnika Schweigerja še izboljšana **ustna voda „Tacitol“**

povzroči prijeten hladilen okus v ustih, uniči nastale bakterije, odstrani slab duh, tudi pri kadičih, je nenadomestljivo sredstvo zoper zobobol, ker s tinkturo, brez primesi vode, nasičena bata v bolni zob vložena, takoj omili bolečine.

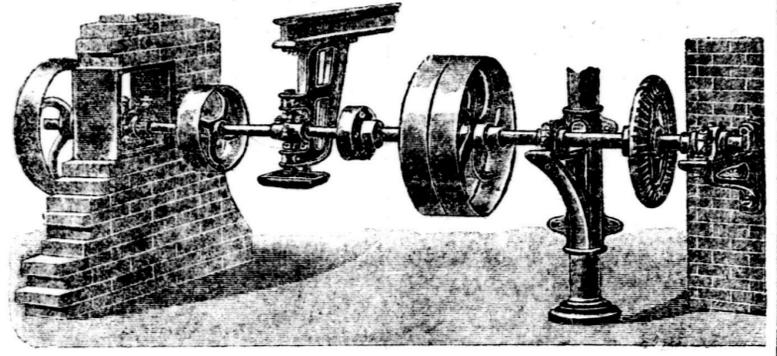
„Tacitola“ ne bi smela pogrešati nobena hiša. Podrobnejša navodila poda popis, ki je vsaki steklenici priložen. **Cena steklenici je K 1-60.** Dobi se v lekarnah: Bohine, Mayer, Piccoli, Trnkótzky, pri drožistu Kancu in v vseh večjih prodajalnah. Naročila od 4 steklenic dalje se rešujejo poštne prosto. 4313

A. Žabkar v Ljubljani

Dunajska cesta šte. 42.

Železolivarna, tovarna za stroje in ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: strojev, priprav za mlino in žage, moderne Francis-turbine za vsak padeč in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem tudi najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer križe, kotle, peči, klopi, siebro, trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije, kakor stenske stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbinska in ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike ter žično pletenino za ograje vrtom, pašnikom, travnikom itd.

Načrti in proračuni na razpolago.
Vse po po primernih tvorniških cenah.

AGRO - MERKUR
osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani
reg. z. z. o. z.
Ljubljana, Janez Terdinova ulica šte. 8.
Skladišče tudi v Trstu.

Agro-Merkur dobavlja svojim članom vse potrebščine za gospodarstvo ali za obrt, kakor poljedelske in druge stroje, umetna gnojila (superfosfate, tomaževo žlindro, soliter, kalijevo sol itd.), modro galica, žveplo, krmila, poljske pridelke, vse vrste semen, kolonijalno in špecerijsko blago itd. 3760

Agro-Merkur prodaja pridelke in izdelke svojih članov.

Agro-Merkur se posebno priporoča za nakup bizeljskih in dolenskih, istrskih, dalmatinskih in goriških jamčeno pristnih in izvrstnih vin. Cene jako nizke.

Agro-Merkur ima jako obširne in ugodne zveze; zategadelj lahko vsakomur jako dobro in hitro postreže.

Gospodična
se sprejme na stanovanje in hrano. Vovgova ulica 12, II. nadst. desno. 4339

Neprimerno
dober okus ima zrnata kava pol in pol s
Schikovo rženo kavo
Izborna pijača! — Velik prihranek! — 5 kg ržene kave K 4. — Franko po povzetju pošilja
Mihael Valentin Schik
Dunaj VII/3, Lerchenfelderstrasse šte. 67. 3847

Kronično zaprtje
oslabljenje črev, motenje v jetrih in žolču, v cirkulaciji krvi, v trebušnih organih kakor tudi zlato žilo, preoblast in razne ženske bolezni ozdravi gotovo in brez bolečin nova in najbolj močna grenka voda
„Moravia“
v Sokolnici pri Brnu.
Dobiva se v vseh lekarnah in večjih spec. trgovinah. Glavna zaloga za Kranjsko: 4343
A. Šarabon v Ljubljani.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež
Oljnat barve
v posodicah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah.
Fasadne barve
za hiše, po vzorcih.
Slikarski vzorci
in papir za vzorce.

Čaki
pristni angleški za vozove, za pohišva in za pode.
Steklarski klej
(hit) priznana in strokovno preizkušena najboljša.
Karbolinej prve vrste
Mavec (gips)
za podobarje in za stavbe.

Čopiči 219
domačega izdelka za zidarje in za vsako obrt
priporoča
Adolf Hauptmann
v Ljubljani.
Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežov, lakov in steklarskega kleja.
Zahtevajte cenike!

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

zarezano strešno opeko prve in druge vrste,
z jamstvom za nje trpežnost skoni 5 let
iz lastne nove moderno opremljene parne opekarne na Vlču pri Ljubljani
in opeko za zid, dalje stavbni kamen za zidanje iz domačega kamenoloma v Podpeči
pri **J. KNEZU** v Ljubljani. 1606

Izdelovatelj vozov
Franc Visjan
 Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
 priporoča svojo bogato zalogo
 novih in že rabljenih
VOZOV.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
 Ustanovljen leta 1888.

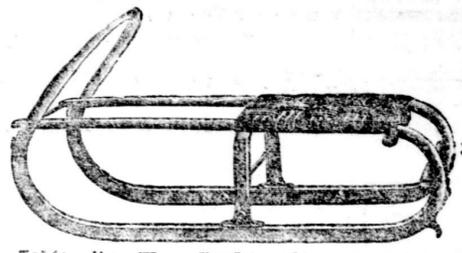
Založnik avstrijskih
 zveze državnih
 2169 ces. kralj. uradnikov.

Alcizij Večaj v Ljubljani,
 Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstonih peči različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotske, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Prve vrste zimsko športno orodje
sanke, ski itd. itd.
 dobavlja v vseh oblikah, ki se rabijo
 specialna tvornica za zimsko športno orodje
„Moravia“

Zahtevajte osnovni del! **Fryšták S. N., Moravsko.** Zahtevajte cenovnik!
 Največja tvornica te stroke, 250 delavcev. Velikanska zaloga. 4199

Slovenci, pozor!
 pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglíč
 Ljubljana, Mestni trg 11
 priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev
 in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Ivan Jax in sin
 v Ljubljani
 Dunajska cesta 17
 priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji
 za rodbino in obrt.
 Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Naznanilo.

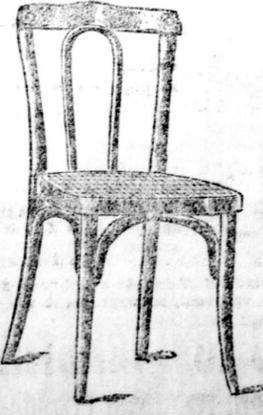
Naznanjam slavnemu občinstvu, da izdelujem v svoji novi, največji in po najmodernejšem sistemu urejeni tovarni na Kranjskem za upojeno pohištvo in deščice (parket)

različne vrste od preprostega do na finejšega izdelka, naslonjace, gugalnike, pisalne fotelje, obošalnike, mize vsake velikosti, vrtno stole, stole za glasovir itd.

Imam vedno veliko zalogo bukovih in hrastovih na par prepariranih deščic (parket po najnižjih cenah).

Na zahtevo pošljem svoj ilustrirani cenik za stonj in franko.

Ivan Bahovec,
 tovarnar na Duplji p. Kamnik.

Slovenska trdka
AVGUST REPIČ
 sedež v Ljubljani 40
 . . Kolerzijske ulice št. 16 (v Trnovem) . .
 izdeluje, popravlja in prodaja vsakovrstne
sode
 po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
 Ljubljana, Stari trg 11
 priporoča
klobuke
 cilindre, čepice itd.
 najnovejše fasone
 po najnižji ceni.

Popravila in preoblike točno in cenovno.
 Najcenejše
solnčnike in dežnike
 domačega izdelka priporoča
Jos. Vidmar
 Ljubljana
 Pred školijo 13, Stari trg 4,
 Prešernova ulica 4.

POŠTNIKI V AMERIKO

Posetniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in varnosti, potovati naj se obrnejo na **Simona Kmetelca** v Ljubljani Kolodvorske ulice 28. Vsakovrstna pojasnila daje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
 priporoča svojo bogato zalogo
 raznovrstnih
pušk in samokresov
 lovskih potrebčin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi **ametalni ogenj**
 po najnižjih cenah.
 Popravila pušk, samokresov, biciklov točno in solidno.

Stoj prijatelj!!!
 Predno si kupiš ali isposodiš
klavir, pianino ali harmonij
 potrudi se še k rodoljubi, edini naredni trdki
Alfonz Breznik Grabišče št. 11,
 poleg gostilne pri Kroni.
 Kot strokovnjak, učitelj Glasbene Maticе in zapr seženi izvedenec c. kr. deželnega sodišča, jamčim za trpežnost in blag glasnost strokovno preizkušeni instrumentov iz različnih prvovrstnih tvornic. Prodaja na obroke tudi brez zadatja Jamstva 2:0
 10 let Najnižja najemna z.

Razpis
službe mestnega redarja

Podpisano županstvo razpisuje službo mestnega redarja z mesečno plačo 70 K prostim stanovanjem in kurjavo z nastopom službe 1. januarja 1911. Prednost imajo prositelji samskega stanu, ki so v tej službi že izvežban. Lastnoročno pisane prošnje z izpričevalom o dosedanjem službovanju in vedenju je vložiti pri županstvu
do 10. decembra t. l.
Mestno županstvo Kamnik na Kranjskem
 dne 21. novembra 1909.

Varstvena znamka: Sidro.
Liniment. Capsici comp.
 nadomestilo za
Pain-Expeller s sidrom

priznana izborna, bolečine tolažeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd. po 80 h, K 1:40 in K 2:— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljicah z našo varstveno znamko „sidrom“, potem je vsakdo prepričan, da je dobil originalni izdelek.
Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, Eliščina č. 5 nova.

Ustanovljeno leta 1842.
Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
Brata EBERL
 Ljubljana
 črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja,
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6.
Delavnica: Igriška ulica št. 6.
 nasproti hotela „Union“.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
 Ljubljana, Turjaški trg št. 7.
Največja zaloga pohištva
 za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847.

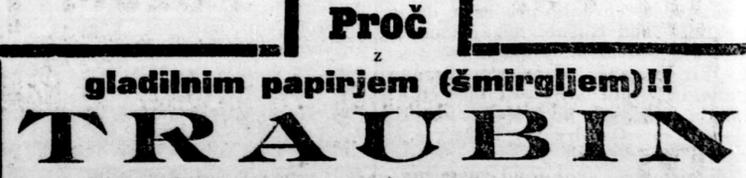
Proč
 z
gladilnim papirjem (šmirgljem)!!
TRAUBIN

obl. var.
Najnovejše brzotistilno sredstvo za vse vrste jeklenega in zel. blaga namesto gladilnega papirja.

Traubin osuši v malo minutah vse kuhinjske okvire, za kar se je z gladilnim papirjem (šmirgljem) rabilo celo uro.
 Traubin je sestavljen:
 - za jedilne okvire,
 - jeklene okvire in okvire pri kuhinjskih ognjiščih,
 - vse vrste okrajšev,
 - vse strojne sestavine, vse za vse predmete, ki se sicer čistijo z gladilnim papirjem (šmirgljem).
 Vsi predmeti se kakor novi in ne razpukani.

Zahtevajte, ali ako ni v zalogi, naročite pri svojem trgovcu Traubin, vse drugo pa odločno zavrnite. — Dobiva se v skatljicah a 12 h, 24 h in a 1 kg K 1:20.

Glavna zaloga: Friderik Traub, Dunaj XVIII., Gentzgasse 27.
 Dobiva ali naroča se pri drogerijskih, specializiranih, barvnih, solenjskih in trgovskih z milom in mešanici blagom.
 Vse gospodinjstvo naj pazi na navodilo!

Kupujte in zahtevajte odme in

Ciril in Metodov čaj

v zavrtkih po 10, 20, 30, 50 in 70 vin. 2891
 ki se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda.
 Dobiva se povsod. Dobiva se povsod.
 Glavna zaloga pri Prvi slov. zalogi čaja in ruma na dobole
 v Ljubljani, Rožna ulica št. 41.

Edina zaloga
izvirnih ameriških čevljev.

Austr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani
 poleg kavarne „pri Slonu“.
 Pozrite natančno na firmo.

3476

Ravnokar izšle nove
dvostranske slovenske plošče!
 Cena 4—krona in po 2 K 50 vin.
 2832 Velika zaloga

gramofonov od 25 kron naprej.
 Dobi se tudi na mesečne obroke.
 Zato zahtevajte takoj brezplačno cenike gramofonov in raznih plošč.
Fr. P. Zajec
 urar in optik
 Ljubljana, Stari trg št. 26.

Obvestilo.

V smislu razglasa c. in kr. državnega vojnega ministerstva z dne 1. novembra 1909, odd. 13, št. 2242 namerava isto nabaviti

potrebščine oblačil in posteljne oprave na platnu in volni

za c. in kr. armado za čas od 1. januarja 1911 do konca leta 1920 potom javne konkurence in se vabijo zmožne, solidne tvornice za platno in volno, katere se morajo združiti v konzorcije k vdeležiti pri tej konkurenci.
 Približna letna denarna vrednost dobave znaša 1.062.000 K pri konzorciju za mondurno skladišče št. 1 v Brnu, 1.520.000 K za mondurno skladišče št. 2 v Budimpešti in po 737.000 K za mondurna skladišča št. 3 v Gostingu pri Gradcu in št. 4 na Dunaju (Kaiserebersdorf).
 Od dobaviteljev je položiti kavejco v blagu, ki znaša okoli 530.000 K za brnski, 760.000 K za budimpeštanski in po 400.000 kron za gostinški in dunajski konzorcij.
 Pismene ponudbe je predložiti

do 1. februarja 1910

pri imenovanem ministerstvu in mora vsak ponujajoči konzorcij založiti vadij, ki znaša 53.000 K za konzorcij za mondurno skladišče št. 1
 76.000 K " " " " " št. 2 in po
 40.000 K " " " " " št. 3 in 4.

Natančnejši pogoji so razvidni iz v uradnem listu k »Wiener Zeitung« in v uradni »Laibacher Zeitung« z dne 21. novembra 1909 v polnem obsegu objavljenega zgoraj omenjenega razglasa.
 Ta razglas kakor tudi k njemu spadajoči načrt pogodbe in ponudbeni obrazec so na vpogled tudi pri intendantah vojaških krajevnih poveljstev pri zgoraj imenovanih mondurnih skladiščih, kakor tudi pri trgovskih in obrtnih zbornicah. Posamezni izvodi načrta pogodbe in ponudbenega obrazca morejo pogajalci dobiti za ceno 1 K za načrt pogodbe in 10 vin. za ponudbeni obrazec od mondurnega skladišča št. 1 v Brnu.
 Gradec, dne 17. novembra 1909.

C. kr. intendantca 3. voja.

Pozor! Pozor!

Nova modna trgovina za gospode in dame

PETER ŠTERK

Ljubljana, Stari trg št. 13

se priporoča sl. občinstvu kot zelo solidna za nakup raznega modnega blaga.

Velika zaloga letnega in zimskega moškega, ženskega in otroškega perila, najmodernejših bluz, spodnjih kril, modrecev, predpasnikov, rokavic, nogavic, ovratnikov, zavrtnic, šerp, pajčolanov, žepnih robčkov. Otročje obleke, svilne, baržuni za bluze in nakite, svilni trakovi, vezanine, pozamentrije, borte, čipke, čipkasti ovratniki in vse potrebščine za šivilje.

1905

Velika zaloga najnovejših moških klobukov, čepic in vsakovrstne kožuhovine.

A. KUNST

Ljubljana
 Židovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

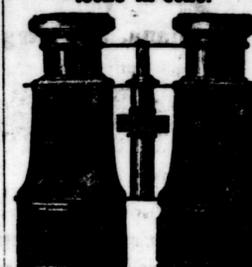
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na robu.
 Vsakršna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se skrbno in zanesljivo. — Pri susanih naročilih naj se blagovni vzorce poslati. 40

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

Fr. P. Zajec

optik, urar in trgovec z zlatino in srebrnino.
 Stari trg 26.
 Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Slovenski optični zavod v Ljubljani.

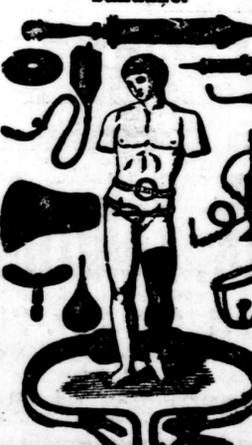

Josip Stupica

jeremenar in sediar
 v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
 Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
 kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo
 katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave.

Br. Hlavka

Prešernova ulica št. 5.
 Atelje za ortopedične aparate in bandaže.

Galvanoplatiranje z električno silo.

Izdelovatelj kirurških medicinskih instrumentov in vseh potrebščin za bolnike.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.
 priporoča svojo bogato zalogo najmodernejših, najfinjših
kožuhovin, klobukov in čepic.

Prevzema tudi vsa v to vrsto spadajoča popravila proti najnižji ceni. Kupuje tudi vsakovrstne kože divjadi in jih najbolje plačuje.
Blago ceno in solidno.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trbovliške prometopkopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2944
 raznih uradov in najslovičnejših tvrdk so na razpolago.
 Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Slovenska tvrdka obuval

Združenih čevljarjev v Ljubljani

Wolfove ulice št. 14

priporoča slav. občinstvu svojo veliko zalogo za jesensko in zimsko sezono vseh vrst najmodernejših čevljev za gospode, dame in otroke, kakor tudi za turiste in telovadce ter razne čevlje za dom. Prave ruske galoše in dr. talenice (gamašne) in vse k stroki spadajoče potrebščine
 Narečila po meri in popravila se okusno, točno in solidno izvršujejo v lastni delavnici. 1525
Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

3711 Modni salon

M. Sedej-Strnad

priporoča cenjenim damam
 klobuke le najfinejše izvršbe.
 Žalni klobuki vedno v zalogi.
 Palača Mestne hranilnice. Prešernova ulica

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je progla

Red Star Line

17
Čiča zezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
 Odhod iz Ljubljane vsak orek popoldne
 Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
 Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

Anversa New York
 v Ljubljani, Kolodvorska ulica odslej št. 26,
 od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tlačarju“.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Židovska ul. 7.
 puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih 13
pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, švabskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trecove in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi
 veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
 po najnižjih cenah.
 Popravila in narečbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Ocenoviti na zahtevanje vzorcev in po čimni prepro.

Služba občinskega zdravnika v Hrastniku.

Razpisuje se

služba občinskega zdravnika v Hrastniku

z letno remuneracijo 2000 kron in prostim stanovanjem. Prosilci, slovenskega jezika zmožni, naj po-ljejo s. r. opremljene prošnje na podpisano županstvo do 15. decembra 1909.

Županstvo Trbovlje,
dne 19. novembra 1909

4323

Julija Stor

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawa-tennis in pristnih goisserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah.

8271

Odkrivena v zlati kolekciji v Parizu 1884 in v zlati kolekciji in križcem v Londonu leta 1885

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priloga svoje

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plašče za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd. Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine
priloga

klobuke

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd. itd.

Blago imam solidno, cene zmerne. Postrežem točno.

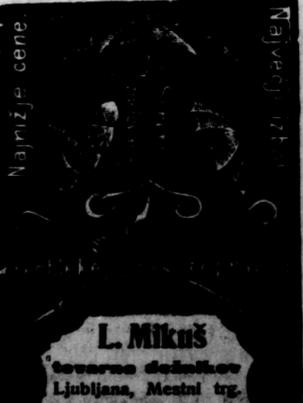
Pekarija, slaščičarna in kavarna

Jak. Zalaznik

Stari trg št. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

Izvolite pisati po vzorcu!

Božična prodaja

nizki ceni

Modno blago. — Sukna. — Barhent. — Flanel. — Havličkova tkanina. — Namizno in kavne garniture. — Brisačo. — Žep. robci.

Opreme za neveste.

V. J. Havliček in brat, Poděbrady, Češko.

1 kos Havličkove tkanine „Libuša“ 23 m 16 K. Zavitek 40 m ostankov letnih in zimskih okusno odbranih za 18 kron.

Božična tkanina 1 kos 15 m 10 K 50 h.

Bržito se najboljega. Vzorci franco. Franco po povzetju. Samo pri vas se pravi.

35letnica.

35letnica.

Privatna plesna šola

v dvorani hotela „UNION“.

Imam čast naznaniti, da sem otvoril jubilejski tečaj za plesalke in plesalce, že vajene plesa, ki bo vsak ponedeljek od 8. do 11. zvečer.

Novost: Figurirani plesi.

Vsak petek od 8. do 11. zvečer je tečaj za začetnike in se prične v petek, 29. t. m. Poučeval bodem vse moderne plesse. — (Pri teh tečajih imajo samo vstop gospodične in gospodje boljših rodbin.)

Privatne in separatne ure v rodbinah, ali v institutih po dogovoru.

Vpisuje in vpraša se vsak dan od 11. do 12. dop. in od 2. do 4. pop. v hotelu pri „Slonu“ soba št. 73.

4130

Z odličnim spoštovanjem

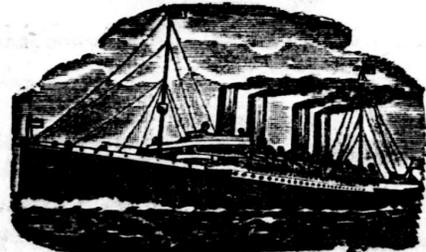
Giulio Morterra, avt. plesni učitelj.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz

3267

Bremna v New York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.

Prekomorska vožnja traje samo 5 do 6 dni.

Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tikajo potovanja, točno in brezplačno. — Postrežba poštna, rečna in solidna.

Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor Colorado, Meksiko, Kalifornijo, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta kakor Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Pozor!! Berteli!!

Nedosežno ceno, nedosežno dobro in solidno!

Izredno ugodna nakupna prilika za kupcevalce, razpošiljanje tudi pri- vatnim, posebno pripravno za božični nakup.

Kupon A 30 do 35 metrov K 11-80
sortirano in sicer flanel za srajce, barhent, Pepita, delain, križet za spodnja krila, modrotisk za kuh. predpasnike in domačo obleko, oksford za srajce, kanefas.

Kupon B 30 do 35 metrov K 14-50
sortirano in sicer 110 cm široko blago za obleko (najmanj 5 m) 80 cm ceširja, šlesko platno, velurna flanela, oksford za turiste, kanefas, delain in barhent za obleke.

Kupon C 30 do 35 metrov K 16-50
sortirano in sicer velurna flanela, barhent, kašmir, franc. atlasov barhent in naj- finejši cešir s svilatimi čkctki.

Kupon D 25 metrov K 16-50
110 cm široko blago za obleke „Pepita“ za 5 popolnih obiek.

Kupon E 25 metrov K 16-—
120 cm širok damastni kanefas, cvetlični vzorci in ornamenti in 120 cm širok kanefas znamka „Gut burgerlich.“

Kupon F 30 do 35 metrov K 15-—
najfineje beljeno, izredno voljno platno „Edelweiss“, obl. varovano, tudi ob naj- močnejšem pranju s klorom nepokončljiv.

Kupon G 6 rjuh brez šiva K 10-80
200 cm dolgih, 150 cm širokih iz najmočnejšega, izredno stanovitnega usnjatega platna.

Kupon H 6 rjuh brez šiva K 15-—
235 cm dolgih, 150 cm širokih, zajamčeno najzlahnejša platnina, moja predobro znana znamka „Jekleno platno“.

Kupon J tucat dvojnodamastnih brisac K 8-50
50 110 cm dolgih, prekrasen secesijski vzorec, popolnoma bela, gostovita čisto- platnena kakovost 60 110 K 12-50. 3385

Kupon K garnitura brokatnega damasta, belega K 16-20
to je 18 m, 120 cm širokosti, za 2 kompletni preobleki, najmodernejši vzorec.

Kupon L garnitura francoskega fulardnega damasta K 26-40
najfinejša svilatna kakovost, 9 m 90 cm šir., za blazinic, 8 m 40 cm, 135 cm širokosti, za gornje postelje (za 2 kompletni posteljni preobleki).

Kupon M 15 m 180 cm šir. šifona (Kappen-Chiffon) znamka S K 21-—
Vse izborna brezhibna kakovost, za najsolidnejšo izvršitev jamči moj dolgoletni sloves. Pošilja se po povzetju.

Za neugajajoče se znesek takej vrne.

Vzorci vseh mojih izdelkov po tvorniških cenah pošljem na željo vsakomur poštino prosto.

Tvornica za platno R. HORNER, Nached.

Najbolj varno naložen denar je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog: nad 36 milijonov K.

Rezervni zaklad: nad 1 milijon kron.

156-20

Za varnost denarja jamči in je porok poleg rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vse svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4 1/4 %, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje **takoj**.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuna.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 4 3/4 % na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5 %, izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6 %, izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica ljubljanska izdaja lične

domače hranilnike

proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.

V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov vpeljala je ta slovenska hranilnica tudi

Kreditno društvo.

Hranilnica se nahaja v lastni palači

v Prešernovi, prej Slonovi (Elefantovi) ulici št. 3.

Z imenom
SINGER se označujejo
najboljši šivalni stroji sveta.

Dobričajte se po vseh naših prodajalnicah.
Singer Co. deln. dr. za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

Stroje za pripravljane krme
slamorenice, reporenice, mlino za debelo moko (otrobe), priprave za parjenje krme, štedilna kotlišča, sesalke za gnojnice
izdeluje in razpošilja po najnovejšem in priznanem načinu tvrdka 3770

Ph. Mayfarth & Co.
tvornica za gospodarske stroje, železovarna in lužine na paru
Dunaj II., Taborstrasse 71.
Sprejemajo se zastopniki in razprodajalci.

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastv. koncesijonirana
potovalna pisarna
za 246
Ameriko
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Poštne hranilnice št. 49.086. Telefon št. 135.

Glavna posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna na Kongresnem trgu šte. 15, Sodanova hiša v Ljubljani
sprejema in izplačuje hranilne vloge,
obrestuje po 4³/₄% od dne vložitve do dne vzdiga
brez odbitka rentnega davka.
Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretiralo.

Odvetnik 4329
dr. Gvidon Serbec
naznanja, da je z današnjim
dnem otvoril svojo
pisarno v Ormožu
v hiši g. dr. I. Omuleca.

Le enkrat
izvolite si ogledati veliko izbiro v največji
narodni konfekciji
M. Kristofič - Bučar
Ljubljana. Stari trg št. 28. Ljubljana.
Posebno krasno 3027
BLUZE
domače halje, krila predpasnike, otročje obleke in krstne oprave.
Na boljšo perilo in vse modne predmete za gospode in gospe.
Po pošti natanko po naročilu. Cene radi majhne rečije najnižje.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Poljanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
Izvrstne in solidne dele.
Cene zmerno. Popravila se
točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otročjih vozičkov
in navadno do najfinjših
žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nerazno naročnikom se
pošilja s poročilom.

Josip Rojina
krojač prve vrste
v Šelenburgovih ulicah šte. 5.
nasproti glavne pošte
konkurira z največjimi tvrdkami
glede **finega kroja** in ele-
gantne izvršitve.
Tvorniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specialitet blaga.
Zavod za uniformiranje.

Svoji k svojim!
Ciril - Metodove drože
Te žitne drože, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pekom, trgovcem in
slav. občinstvu. Prodaja jih
v korist Ciril - Metodovi družbi
po nizkih cenah samo

Maks Zaloker
v Ljubljani
v lastni hiši
Kladzerna ulica št. 17 in
Rečna ulica št. 5.
V korist
Ciril - Metodovi družbi!

Odklikovana
Prva kranjska
tvornica klavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Gradišče
RUDOLF A. WARBINEK
Jamstvo šest let. Ekspert v vse delale.

Priporočam svoje prve vrste, za vsa podnebja
solidno narejene pianine, klavirje in
harmonije tudi samogralne
za gotov denar, na dolga od-
plačila ali napezode.
Poprave in igravanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.
Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Ustanovljena 1888 Telefon 548
Rudolf Geburth, Dunaj
c. in kr. dvorni strojnik
VII. Kaiserstrasse 71, na ogin Burggassa.
Največja in najbogatejša zaloga vseh vrst
kurilnih peči posebno najfineje v vseh barvah v ognju
emajlirane peči z nikljasto montažo.
Regulirne polnilne peči od 15 kron naprej. Trajnogorilne
peči za kurjenje s premogom. Štedilna, kuhinjska in strojna
ogrušča vseh velikosti. Peči z železnimi pečnicami za
kurjenje dveh ali treh sob. — Plinove peči in plinovi kamini.
Katalogi gratis in franko. 3252

Pozor! Prodaja najnovejše Pozor!
Jesenske in zimske narejene
obleke
za gospode, dame, dečke in deklice
po najnižji ceni odino 3536
konfekcijska trgovina A. LUKIČ
Pred Škofijo št. 19.

4121 **Družbe** sv. Cirila in Metoda **CM** Izvrstno sredstvo
za Istro. **PRSNi BONBONI** proti vsakemu
kašlju in katarju.
Zavitek 20 vinarjev. Dobi se povsod.
Glavna zaloga: PAVEL BAAR, Varaždin, Hrvaško.

Prilika za božični nakup
Usojamo se svoje cenjene odjemalce opozarjati na bajno nizke cene naše bo-
žične prodaje, ki bo trajala do 20. decembra 1909 in na prednosti, ki se bodo
dajale samo ta čas.
Prodajamo daleč pod izdelovalno ceno nastopne in tudimnogne druge vrste in sicer:
Okoli 5000 rjuh, izgotovljenih, 150 200
cm velikosti, komad samo K 2-25,
najmanj vzeti 6 kosov.
Okoli 1000 kosov pavolnatega platna,
kos po 20 m samo K 10.
Okoli 1000 kosov finega šifona, 82
cm širokosti, 20 metrov samo K 12.
Okoli 1000 kosov zelo fine tkanine,
porabne za vsako perilo, 20 m K 14.
Okoli 1000 kosov damasta, najpopol-
nejša kakovost in najnovejši vzorec,
široko 120 cm, 20 metrov K 22.
1000 metrov posebno finih ostančkov,
pristna barva, 2-8 metrov dolgosti,
30 metrov K 24.
1000 tucatov najfinejših batistastih
žepnih robocev, tucat K 3-20; naro-
čati je najmanj 3 tucate.
1000 garnitur, najmodernejši vzorec,
2 posteljni pregrinjali in 1 namizni
pri K 11.
1000 tucatov garnitur brisač iz ni-
statega damasta, 50/100 cm veli-
kosti, tucat K 7.
Vzorci od ostankov se ne razpošiljajo, od finih barbastov, flanel, od vseh vrst platna
in bombaževinastega blaga pa zastoj in poštnine prosto. 4272
Razpošiljalnica prve vrste in tkalnica
Bratje KREJCAR, Dobruška št. 9181, Češko.

Zelo važno za trgovce in obrtnike!
Cene brez konkurence!
Ker imam še precejšno zalogo
reklamnih koledarjev
za leto 1910
in je sedajskrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, ker bo gotovo v
najkrajšem času zaloga pošla in se Vam tukaj nudi zelo
ugodna prilika, zahtevajte vzorce, katere radevolje po-
šiljam na ogled. — Z velespoštovanjem
Fr. Iglič, Ljubljana,
Mestni trg št. 11. 3913

Na debelo in drobno!
1591 **Krasne**
klobuke za dame
po znane najnižjih cenah, priporočam
modni salon A. Vivod-Mozetič
Ljubljana, Stari trg 21.
Klobuki pripravljeni v popravilo. Znanja stroiča izvršujejo točno.
Žalni klobuki vedno v zalogi.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5.

Trgovina z norimberškimi in galanterijskimi blagom na drobno in na debelo.

Velika zaloga pletenin kakor nogavic, srjajc, maj, spodnjih hlač, otroške obleke i. t. d.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril popolnoma na novo povsem higiensko urejeno

brivnico

v Šelenburgovi ulici 3 (poprej Kostanjec)

Vsled svoje večletne izkušnje kot pomočnik, mi je mogoče slav. občinstvu postreči kar najbolje.

Izvršujem tudi vsa lasničarska dela.

Postrežba točna in cene solidne.

Za mnogobrojni obisk se priporoča s spoštovanjem 4338

A. Jordan, brivec, Šelenburgova ulica 3.

Svoji k svojim!

Darila za Miklavža.

Velika zaloga Miklavžev in parkijev

kakor tudi raznih 4374

predmetov za okrašanje božičnih drevesc

finega domačega in tvorniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrsnega okrasnega peciva.

Fino desertno mandlovo pecivo, kakor tudi okusno pecivo različnih drugih vrst za čaj. Cena kg 4 K 80 vin. V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter postrezam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Fini turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove, rozinove potice, šartelj, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržni kruh.

V kavarni

se dobiva vsaki čas

črna in fina bela kava ter izboren čaj i. t. d.

Jak. Zalaznik

slaščičarna, kavarna in pekarija.

Stari trg št. 21.

Dragotin Puc

: tapetaški in preprogarški : mojster

v trdnici Puc & Komp.

Izdelujem vsa v to stroko spadajoča dela solidno in po nizkih cenah.

Ljubljana

Marije Zorezije cesta 11.

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov. 352
Klobuke cilindre klobuke in cepice
v najnovejših fasonah in v veliki izbiri priporoča
IVAN SOKLIČ.
Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

Svoji k svojim!

Za Božič!

Krasna darila

prstanov, nahanov, zlatih in srebrnih verižic, zlatih in srebrnih ur itd.

Blago prve vrste.

Solidna postrežba. Cene najnižje.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami 351

ter zapriseženi sodnijski centilec.

Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Fotografski umetni zavod AVUGUST BERTHOLD

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: reproduciranje, povečevanje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno in v največji množini.

Za zimsko sezono:

A. Kunc

Ljubljana
Dvorski trg št. 3

fino izdelane suknje, kratki in dolgi kožuhi, moderne obleke od 24 K naprej, angleške obleke lastn. izdelka, posamezne hlače, fini deški plašči, krasni kostumi za dečke v velikanski izbiri.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

Velikanska zaloga blaga za naročila po meri.

Podružnica: Jesenice, Gorenjsko.

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov, kakor tudi cepice lastnega izdelka.

Kupujem kože vseh divjadih po najvišji ceni.

Priporočam se za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi imam vedno veliko izbiro vseh vrst kožuhovine. Sprejemam popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdelujem vse po najnižjih cenah.

J. WANER, Ljubljana

Sv. Petra cesta števil. 21.

3919

Kraljevsko ogrski davka presti 4% državni rentni zajem.

Pričenši s 1. decembrom t. l. se bodo k 4 odstotni ogrski kronski renti izdajale nove kuponske pole. Vsled razpisa kralj. ogrskega finančnega ministrstva posluje kot oficijalna zamenjavalnica za to

C. kr. priv. Avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt

na Dunaju in njega podružnice v Bečanu, Bregencu, Brnu, Feldkirchu, Jabloncu, Gorici, Inomostu, Karlovih varih, Ljubljani, Lvovu, Moravski Ostravi, Pulju, Liberecu, Toplicah, Trstu, Opavi in Warnsdorfu.

Posestniki obligacij ogrske kronske rente se torej vabijo, da pri označeni podružnici (Ljubljana, Franca Jožefa cesta št. 9) proti potrdilu oddajo talone in se bodo kuponske pole, ko izidejo, izročale proti povračilu potrdil. Na željo se novi kuponi pošljejo po pošti. Zapadle kupone podpisani zavod izplačuje brez odbitka.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1900.

Podružnica C. kr. priv. Avstrijskega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani.